

ULKOMAALAISTAUSTAISET YRITYKSET SUOMEN KAUPPAREKISTERISSÄ

SELVITYS 36/2018

Harmaan talouden selvitysyksikkö		Julkaisuaika 18.12.2018	
Tekijä Analyytikko: Tuija Hannula Asiantuntija: Olavi Kärkkäinen		Julkisuus Julkinen	
Julkaisun nimi Ulkomaalaistaustaiset yritykset Suomen kaupparekisterissä			
Julkaisutapa sähköinen		Sivuja 35	Liitteitä 2
Lisätietoja medialle: Johtaja Janne Marttinen, puh. 029 512 6066 Apulaisjohtaja Marko Niemelä, puh. 029 512 6070 Muut yhteydenotot htsy@vero.fi tai www.harmaatalous.fi/Asiakaspalvelu			
Veloitteidenhoitoselvityksen voi pyytää ilmiöselvityksessä kuvatun ryhmän perusteella (Laki Harmaan talouden selvitysyksiköstä (1207/2010) 5:3 §)			

TIIVISTELMÄ

Selvityksessä tutkitaan Suomen kaupparekisterissä olevien ulkomaalaistaustaisten yritysten ominaisuuksia ja harmaan talouden riskejä sekä tarkastellaan eroavatko ne suomalaistaustaisista yrityksistä. Raportoinnin sujuvuuden takia tässä selvityksessä kyseisestä yritysryhmästä käytetään myöhemmin termiä "kohdejoukko".

Noin seitsemällä prosentilla kaupparekisteriin merkityistä, vuosina 2013 - 2017 toimineista yrityksistä oli ulkomaalainen vastuuhenkilö. Yli kolme neljäsosaa vastuuhenkilöistä oli eurooppalaisia. Lähes puolet vastuuhenkilöistä tuli Virosta, Ruotsista tai Venäjältä.

Ulkomaalaistaustaisilla yrityksillä oli huomattavasti enemmän häiriöitä kuin suomalaistaustaisilla yrityksillä. Virolaistaustaisilla yrityksillä oli eniten verotukseen liittyviä laiminlyöntejä. Verovelkaisista kolmasosa oli virolaistaustaisia, vaikka virolaistaustaisten osuus kohdejoukosta oli vain viidesosa. Virolaistaustaisten yritysten osuus koko kohdejoukon verovelasta oli yli puolet. Yli 90 prosenttia virolaistaustaisten verovelasta oli toimimattomilla yrityksillä.

Vastuuhenkilöiden lähtömaa vaikutti yritysten toimialaan. Eurooppalaisten vastuuhenkilöiden yrityksissä suurimmat toimialat olivat kauppa ja rakentaminen. Aasialaistaustaisista yrityksistä lähes puolet toimi majoitus- ja ravitsemispalvelualoilla.

Ulkomaalaistaustaiset yritykset erosivat suomalaistaustaisista yrityksistä selkeästi lyhyellä elinkaarellaan. Vuonna 2013 aloittaneista yrityksistä vuonna 2017 toimi enää vajaa 60 prosenttia, kun vastaavista suomalaistaustaista toimi vielä yli 70 prosenttia. Vastuuhenkilöiden lähtömaalla oli vaikutusta myös yritysten elinkaareen, virolaistaustaiset yritykset olivat lyhytikäisempiä kuin esimerkiksi ruotsalaistaustaiset.

Avainsanat: Lopettanut, verovelka, oma pääoma, ulosotto, velkomus, vastuuhenkilö

SISÄLTÖ

1	SELVITYKSEN TARKOITUS	1
2	KOHDEJOUKKO	2
2.1	KANSALAISSUUSJAKAUMA	2
	<i>Vastuuhenkilöiden kansalaisuus</i>	<i>2</i>
	<i>Yritysten jakauma vastuuhenkilöiden kansalaisuuden mukaan</i>	<i>4</i>
2.2	OIKEUDELLINEN MUOTO	4
2.3	TOIMIALA	5
2.4	ALUEJAKAUMA	8
3	ELINKAARI	9
3.1	TOIMIVUUS	9
3.2	TOIMINTA-AIKA	11
4	TOIMINNAN LAAJUUS	13
4.1	TULOSLASKELMA	13
	<i>Liikevaihto</i>	<i>13</i>
	<i>Maksetut palkat</i>	<i>14</i>
4.2	TASE	17
4.3	OSAKEYHTIÖIDEN TUNNUSLUKUJA	17
	<i>Oman pääoman menettäneet yritykset</i>	<i>17</i>
	<i>Liikevaihdon suhdelukuja</i>	<i>18</i>
5	VELVOITTEIDENHOITO	22
5.1	VEROTUKSEN ILMOITUS- JA MAKSUPUUTTEET	22
	<i>Ilmoituspuutteet</i>	<i>22</i>
	<i>Maksupuutteet</i>	<i>23</i>
5.2	VEROTARKASTUKSILLA HAVAITUT HÄIRIÖT	25
5.3	TYÖTTÖMYYSVAKUUTUSMAKSUT	26
5.4	KONKURSSIT JA SANEERAUKSET	28
5.5	ULOSOTTOASIAST	29
6	VASTUUHENKILÖT	32
6.1	ANSIO- JA PÄÄOMATULOT	33
6.2	MAKSUPUUTTEET	33
6.3	ULOSOTTOASIAST	33
7	YHTEENVETO	35

LIITTEET

- Liite 1 Kohdejoukko ja verrokkijoukko
 Liite 2 Luokittelut ja selitteet

1 SELVITYKSEN TARKOITUS

Harmaan talouden selvitysyksikön lakisääteisenä tehtävänä on tutkia, tuottaa ja jakaa tietoa harmaasta taloudesta.¹ Selvitysyksikön laatimissa selvityksissä kuvataan harmaan talouden ilmiöitä ja niiden vaikutuksia yksilöimättä organisaatiota tai siihen liittyvää henkilöä.

Ulkomaalaistaustaiset yritykset työllistivät Suomessa vuonna 2012 noin 234 000 henkilöä. Eurooppalaistaustaisten yhtiöiden osuus oli 80 prosenttia. Ulkomaalaistaustaiset yritykset työllistävät noin 15 - 16 prosenttia Suomessa toimivien yritysten henkilökunnasta. Eurooppalaistaustaisten yritysten osuus oli noin 76 prosenttia ulkomaalaistaustaisten yritysten Suomessa tekemästä 75 miljardin liikevaihdosta.²

Ulkomaalaiset henkilöt ovat perustaneet yrityksiä Suomen kaupparekisteriin ja työllistävät näihin osin ulkomailta tulevia työntekijöitä.

Selvityksessä tutkitaan ulkomaalaistaustaisten yritysten toiminnan laajuutta ja sitä poikkeavaa yritysten toiminta verrokkijoukkona käytettävästä suomalaisten vastuuhenkilöiden yrityksistä. Tutkimuksessa on selvitetty ulkomaalaistaustaisten yritysten toimialajakaumaa, määrää ja osuutta yrityksistä, velvoitteidenhoitoa, vastuuhenkilöitä ja tilinpäätöstietoja. Selvityksessä on tutkittu myös Suomen kaupparekisterissä olevien ulkomaalaistaustaisten yritysten vastuuhenkilöiden maa- ja aluejakaumaa, toimintaa sekä harmaan talouden riskiä. Raportoinnin sujumuuden takia tässä selvityksessä kyseisestä yritysryhmästä käytetään myöhemmin termiä "kohdejoukko".

¹ Laki Harmaan talouden selvitysyksiköstä (21.12.2010/1207)

² Tilastokeskus: Ulkomaiset tytäryhtiöt Suomessa 28.11.2013

2 KOHDEJOUKKO

Kohdejoukon muodostavat Suomen kaupparekisteriin rekisteröidyt **elinkeinonharjoittajat, henkilöyhtiöt ja osakeyhtiöt**, joilla on ulkomaalainen organisaatiohenkilö³ tai omistajajayritys. Kohdejoukon yrityksillä on ollut toimintaa Verohallinnon rekistereiden (alv-, ta-, ennakkoperintärekisteri) mukaan vuonna 2013 tai sen jälkeen. Yrityksiä oli yhteensä 30 502.

Kohdejoukko muodostettiin vastuuhenkilöiden kansalaisuustiedon avulla. Vastuuhenkilöille syntyy kaupparekisteriin merkityn vastuuaseman tai Verohallintoon ilmoitetun omistuksen kautta yrityksen edustamisoikeus.

Kohdejoukon vastuuhenkilöitä oli 38 819. Lähes puolelle vastuuhenkilöistä (45,6 %) ei löytynyt henkilötunnusta. Henkilötunnusten puuttuminen vaikeutti kokonaisvaltaista vastuuhenkilöiden aseman ja vaikutusten selvittämistä kohdejoukossa. Kaupparekisterivastuuhenkilöitä oli 34 707 ja osakkaita 10 385. Osakkaista 60,4 prosenttia oli myös kaupparekisterivastuuhenkilön asemassa.

	Lkm	Osuus
Vastuuhenkilöitä	38 819	
Tunnuksellisia ⁴	21 101	54,4 %
Yrityksiä	28 131	
Osakeyhtiöitä	20 477	72,8 %

Kohdejoukon ulkopuolelle rajattiin suuryritykset⁵. Suuryrityksiksi luokiteltiin yritykset, joiden liikevaihto tai taseen loppusumma oli jonakin tarkasteluvuotena (2013 - 2016) yli 10 miljoonaa euroa. Rajaus tehtiin, koska kohdejoukko haluttiin yhtenäisemmäksi. Tasearvon avulla poistettiin pienten yritysten joukosta mm. pankit, joilla ei ollut liikevaihtotietoa. **Kohdejoukkoon jäi 28 131⁶ yritystä.**

Verrokkijoukkona käytettiin muita kaupparekisterissä olleita elinkeinonharjoittajia, henkilöyhtiöitä ja osakeyhtiöitä, jotka olivat rekisterien mukaan toimivia vuonna 2013 tai sen jälkeen eivätkä olleet suuryrityksiä.

2.1 KANSALAIUUSJAKAUMA

VASTUUHENKILÖIDEN KANSALAIUUS

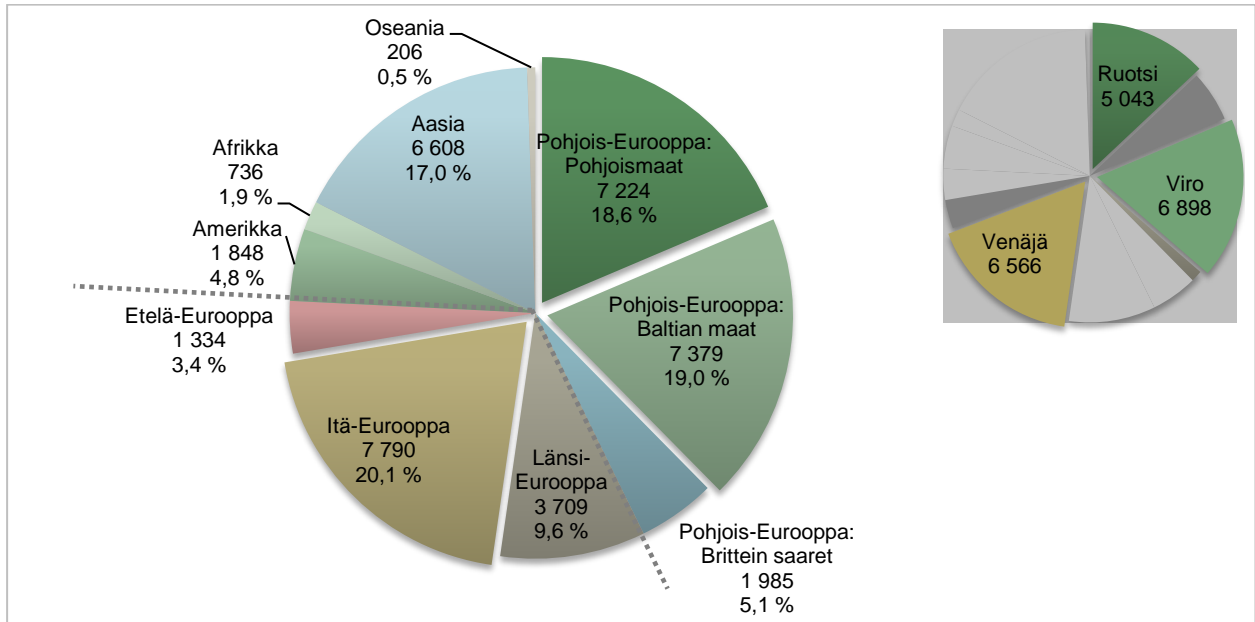
Kaaviossa 1 on kuvattu vastuuhenkilöiden kansalaisuuksien jakautuminen maanosittain. Eurooppa on eritelty Pohjois-, Itä-, Etelä- ja Länsi-Euroopan alueisiin. Lisäksi Pohjois-Eurooppa on vielä jaettu Pohjoismaihin, Baltian alueeseen ja Brittein saariin.

³ Organisaatiohenkilö = kaupparekisterivastuuhenkilö tai osakas

⁴ 1,5 %:lla tunnuksellisista henkilötunnuksien alku oli 0101, osa näistä on keinotekoisia henkilötunnuksia, jotka on annettu henkilöille, jotka ovat saapuneet pakolaisena Suomeen ja syntymäaika ei ole voitu tarkistaa.

⁵ Suuryrityksiä oli 2 371 eli 7,8 % ulkomaalaistaustaisista yrityksistä

⁶ Kohdejoukko oli 6,9 % kaupparekisterissä olevista vastaavilla kriteereillä rajatuista yrityksistä (436 085)

Kaavio 1. Vastuuhenkilöt maanosittain (Lähde: Verohallinto 3/2018)

Yli kolme neljäsosaa vastuuhenkilöistä oli Euroopasta (75,8 %), lähes puolet oli pohjoiseurooppalaisia (42,7 %).

Tutkittaessa maakohtaista vastuuhenkilöiden jakaumaa erottui kolmen kärki Viro, Ruotsi ja Venäjä. Näistä maista tuli lähes puolet (47,7 %) vastuuhenkilöistä.

Top 10 maat:

Viro	6 898	17,8 %
Venäjä	6 566	16,9 %
Ruotsi	5 043	13,0 %
Kiina	1 821	4,7 %
Britannia	1 780	4,6 %
Saksa	1 659	4,3 %
Yhdysvallat	1 295	3,3 %
Tanska	1 125	2,9 %
Norja	1 016	2,6 %
Turkki	993	2,6 %

Pohjoismaalaiset vastuuhenkilöt olivat pääosin ruotsalaisia (lähes 70 %), **baltialaiset** virolaisia (yli 93 %) ja **itäeurooppalaiset** venäläisiä (yli 84 %).

Länsieurooppalaisista 44,1 prosenttia oli saksalaisia, 18,5 prosenttia ranskalaisia, 18,2 prosenttia alankomaalaisia ja 8,2 prosenttia sveitsiläisiä.

Amerikkalaisista 46,3 prosenttia oli yhdysvaltalaisia, 13,7 prosenttia kanadalaisia, 10,0 prosenttia brasilialaisia ja 6,8 prosenttia meksikolaisia.

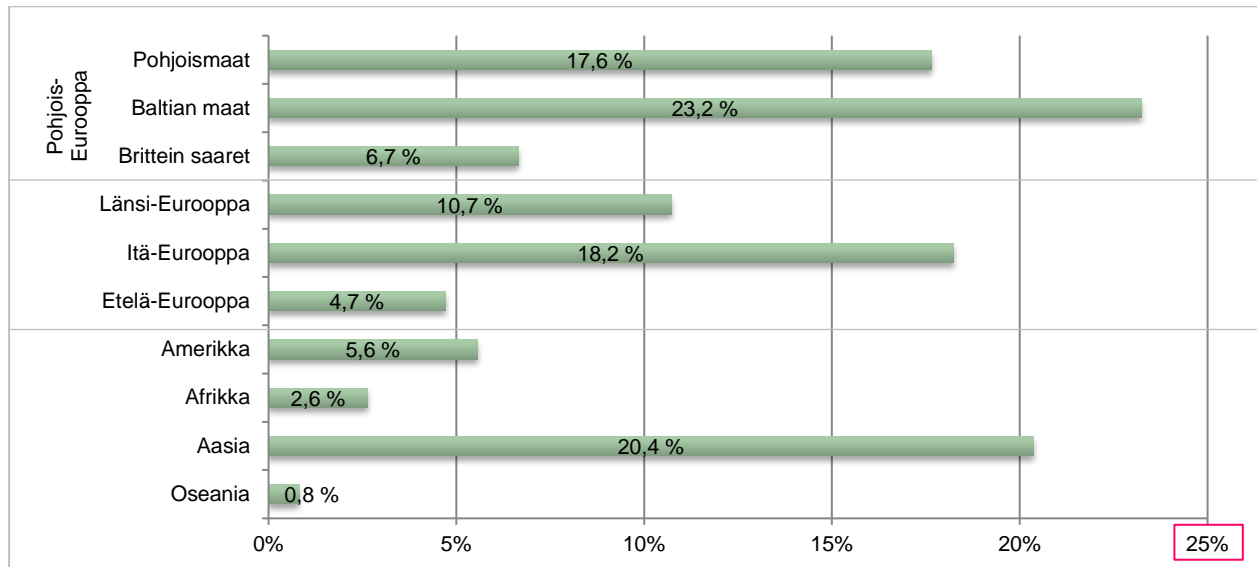
Aasialaista 25,2 prosenttia oli kiinalaisia, 17,0 prosenttia turkkilaisia, 11,5 prosenttia thaimaalaisia ja 6,4 prosenttia intialaisia.

YRITYSTEN JAKAUMA VASTUUHENKILÖIDEN KANSALAIKUUDEN MUKAAN

Kaaviossa 2 on tutkittu kohdejoukon yritysten jakautumista vastuuhenkilön kansalaisuusalueen mukaisesti. Euroopan maanosa on jaoteltu pienempiin alueisiin.

Kaavio 2. Yritysjoukon jakautuminen vastuuhenkilön kansalaisuusalueen mukaan (Lähde: Verohallinto 3/2018)

Yrityksessä voi olla vastuuhenkilöitä usealta eri alueelta, joten palkkien yhteenlasku tuottaa yli 100 prosenttia.

Eurooppalainen vastuuhenkilö oli 74,6 prosentilla kohdejoukon yrityksistä ja aasialainen 20,4 prosentilla. Kohdejoukon yrityksistä pohjoiseurooppalainen vastuuhenkilö oli 46,2 prosentilla. Pohjoismaalainen (ei suomalainen) vastuuhenkilö oli 17,6 prosentilla ja balttialainen 23,2 prosentilla.

Suurimmalla osalla yrityksistä vastuuhenkilöitä oli vain yhdeltä alueelta (91,7 %). Kahdelta alueelta vastuuhenkilöitä oli 6,6 prosentissa ja kolmelta tai useammalta alueelta 1,8 prosentissa yrityksistä.

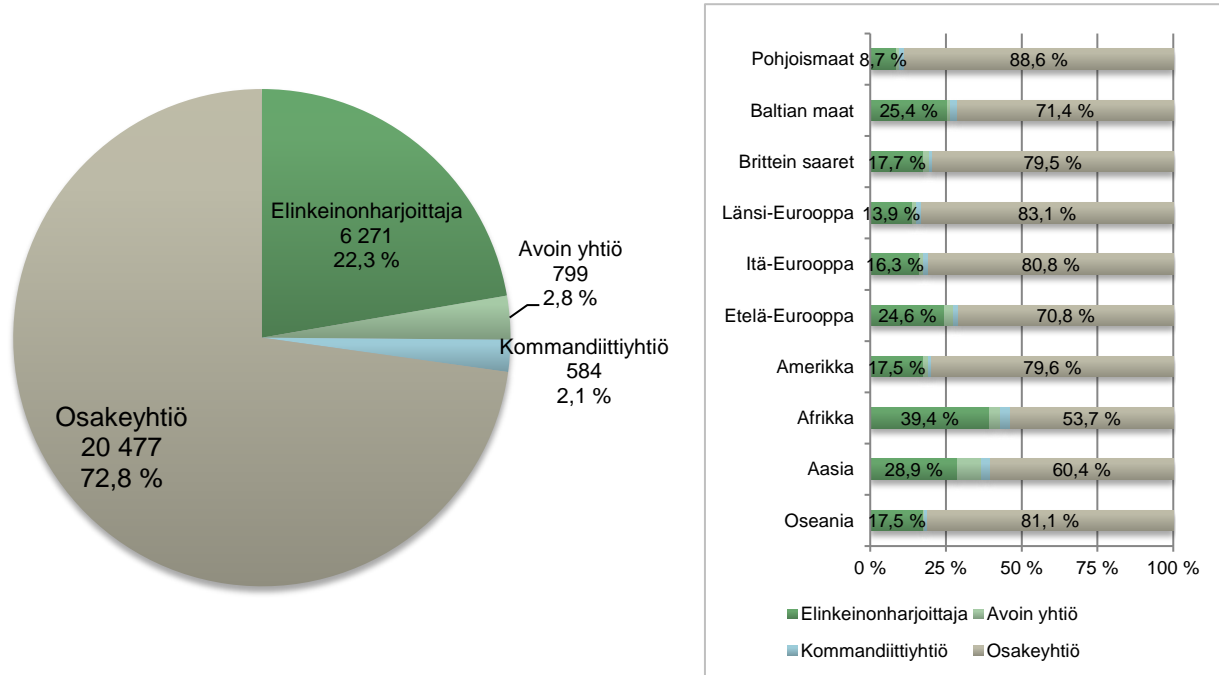
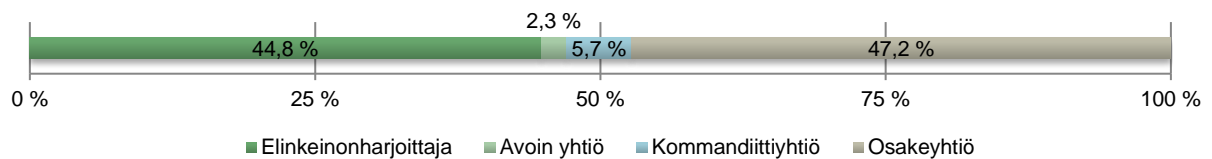
Samalta alueeltakin vastuuhenkilöt saattavat olla eri maista. Yrityksiä, joiden vastuuhenkilöt olivat vain yhdestä maasta, oli 89,3 prosenttia. Kahdesta eri maasta olevia vastuuhenkilöitä oli 7,9 prosentilla ja kolmesta tai useammasta maasta olevia vastuuhenkilöitä oli 2,7 prosentilla yrityksistä.

2.2 OIKEUDELLINEN MUOTO

Oikeudellisella muodolla yksilöidään luonnollisen ja juridisen henkilön oikeudellinen asema. Selvityksissä käytettävä oikeudellinen muoto on Verohallinnon luokitus, joka eroaa joiltain osin kaupparekisterin oikeudellisen muodon luokituksesta.

Kaaviossa 3 on tutkittu oikeudellisten muotojen jakautumista koko kohdejoukossa ja maanosittain.

Kaavio 3. Oikeudellinen muoto (Lähde: Verohallinto 3/2018)

Verrokkijoukko

Verrokkijoukko = muut kaupparekisterissä olleet vastaavat oikeudelliset muodot, rekisterien mukaan toimivia 2013 > (407 954 yritystä)

Ulkomaalaistaustaiset vastuuhenkilöt harjoittivat liiketoimintaa pääsääntöisesti osakeyhtiöllä, kolme neljäsosaa kohdejoukon yrityksistä oli osakeyhtiöitä. Elinkeinonharjoittajia oli yli 20 prosenttia ja henkilöyhtiöitä oli alle 5 prosenttia. Kohdejoukossa korkea elinkeinonharjoittajien osuus oli afrikkalaistaustaisilla ja aasialaisilla.

Ulkomaalaistaustaisten yritysten osakeyhtiöpainotteisuus poikkesi merkittävästi verrokkijoukosta. Verrokkijoukon yrityksistä lähes puolet oli elinkeinonharjoittajia ja lähes puolet osakeyhtiöitä.

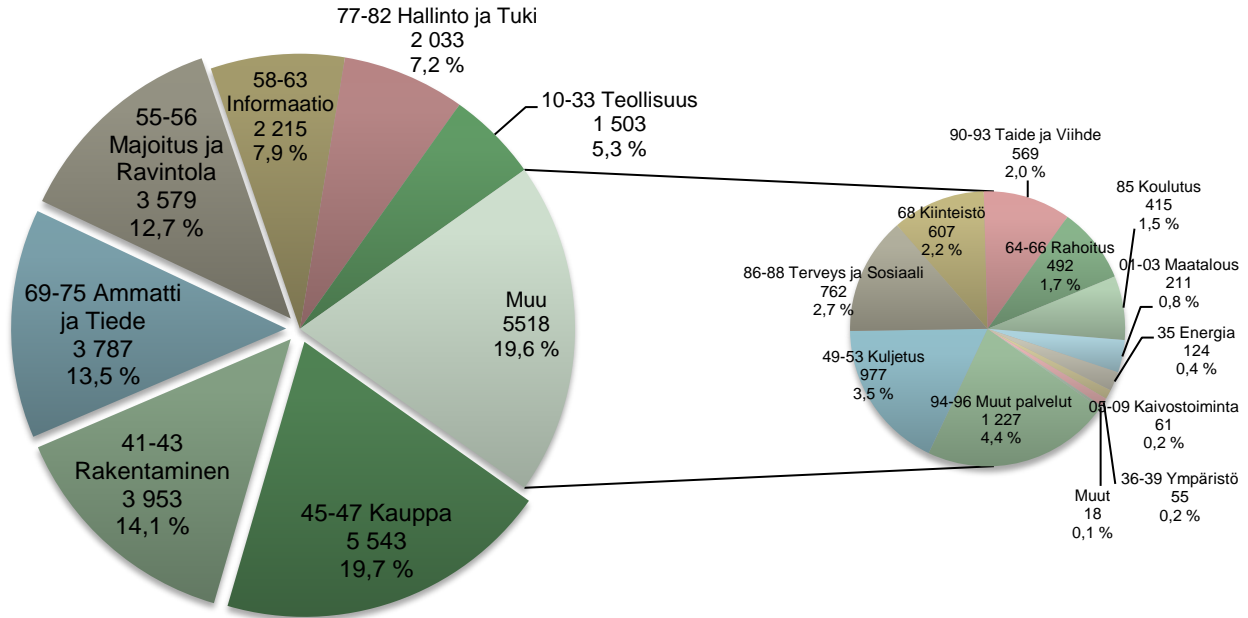
2.3 TOIMIALA

Toimiala on taloudellista toimintaa harjoittavan yrityksen tai ammatinharjoittajan elinkeinoluokka, ja se määräytyy pääasiallisen toiminnan perusteella. Toimialat luetaan toimialaluokituksessa. Suomessa tällä hetkellä käytetty toimialaluokitus on nimeltään Toimialaluokitus 2008 eli TOL 2008⁷.

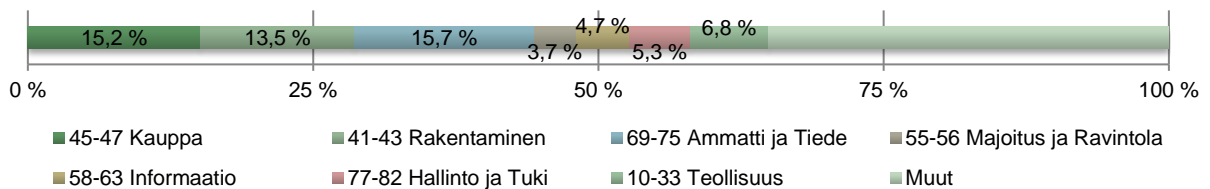
⁷ Toimialaluokitus kuvattu liitteessä 2, sivut 1-2

Kaaviossa 4 on tutkittu kohdejoukon toimialajakaumaa verrattuna verrokkijoukkona toimi-
vaan Suomen yritysten toimialajakaumaan.

Kaavio 4. Toimialajakauma (Lähde: Verohallinto 3/2018)

Verrokkijoukko

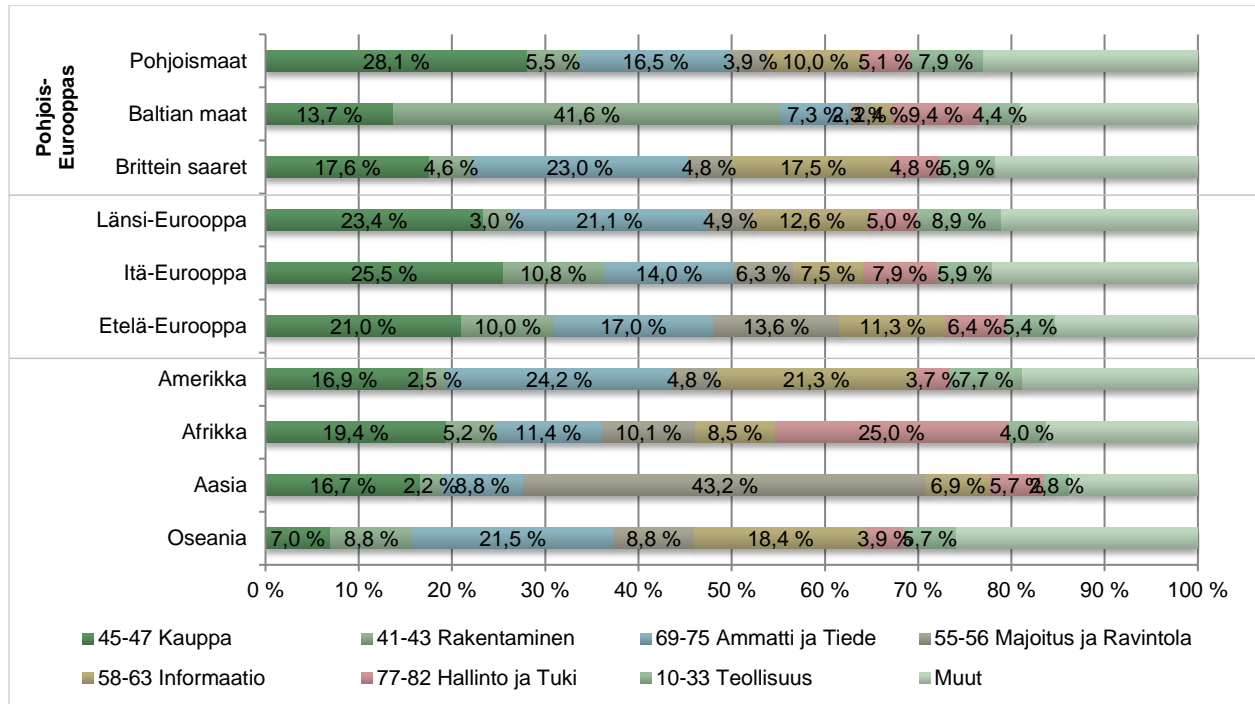

Kohdejoukossa neljä suurinta toimialaluokkaa kattoivat 60 prosenttia yrityksistä. Toimialoista kauppa, rakentaminen, ammatti ja tiede sekä majoitus- ja ravitsemistoimialat olivat suurimmat. Toimialajakaumaltaan kohdejoukon yritykset erosivat verrokkijoukosta. Kun seitsemän suurinta toimialaa oli erotettu, jäi kohdejoukon yrityksistä muut toimialat luokkaan 19,6 prosenttia ja verrokkijoukosta 35,1 prosenttia. Kohdejoukon yrityksissä korostuivat majoitus- ja ravitsemistoimiala, informaatio sekä hallinto ja tuki -toimiala.

Majoitus- ja ravitsemisalalan yritysten osuus oli korkea ulkomaalaistaustaisilla yrityksillä (12,7 prosenttia). Suomalaistaustaisten yritysryhmässä osuus oli 3,7 prosenttia.

Kaaviossa 5 toimialajakaumaa on tarkasteltu vastuuhenkilöiden kansalaisuuden mukaan eriteltynä.

Kaavio 5. Toimialajakauma vastuuhenkilön kansalaisuuden mukaan eriteltynä
(Lähde: Verohallinto 3/2018)

Vastuuhenkilön lähtöalue vaikuttaa yrityksen toimialaan. Eurooppalaisten vastuuhenkilöiden yrityksistä hieman yli 50 prosenttia toimi rakentamisen, kaupan ja ammatti ja tiede toimialoilla. Tutkittaessa yrityksiä, joissa oli amerikkalaisia vastuuhenkilöitä 62,4 prosenttia toimi toimialoilla ammatti ja tiede, informaatio ja kaupan aloilla. Afrikkalaisten vastuuhenkilöiden yrityksistä 55,8 prosenttia toimi hallinto ja tuki, kauppa ja ammatti sekä tiede toimialoilla. Aasialaisten vastuuhenkilöiden yrityksistä 68,7 prosenttia toimi majoitus ja ravintola, ammatti & tiede sekä kauppa toimialoilla.

Baltian maista tulevien vastuuhenkilöiden yrityksistä 41,4 prosenttia oli rakentamisen toimialoilla.

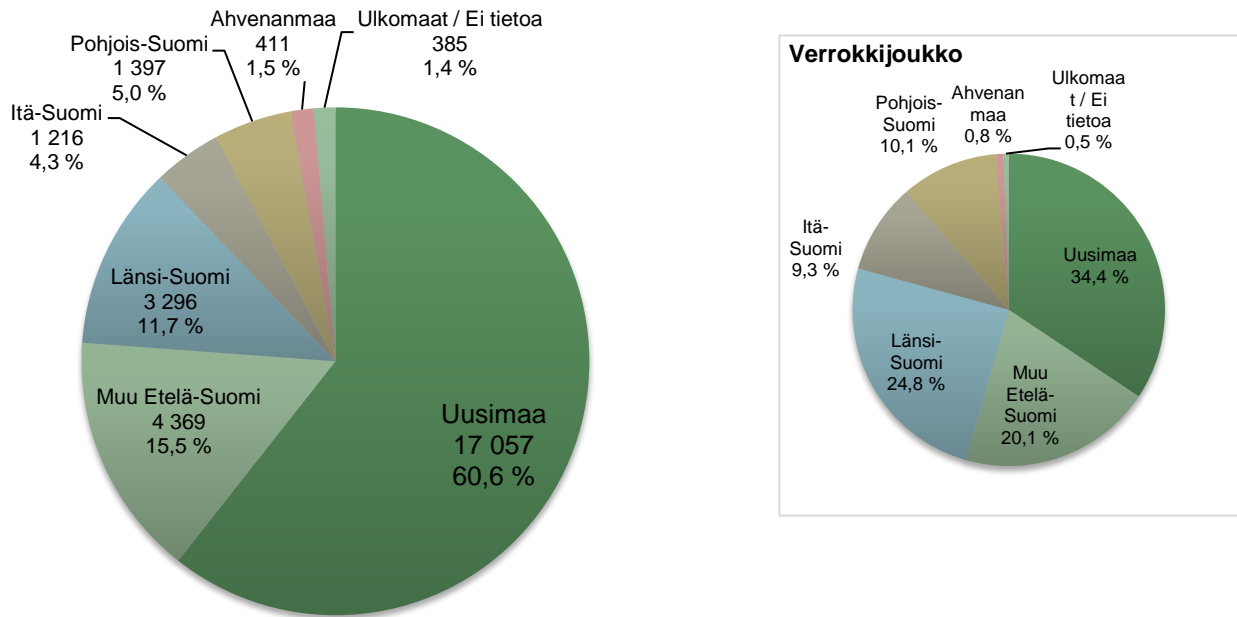
Merkittäviä vuosittaisia vaihteluja suhteellisissa osuuksissa ei ollut.

2.4 ALUEJAKAUMA

Maakunnat on ryhmitelty suuralueiksi Tilastokeskuksen käyttämää suuraluejakoa mukaillen. Tarkastelussa Uusimaa on erotettu muusta Etelä-Suomesta omaksi suuralueeksi, koska yritystoiminta on keskittynyt Uudellemaalle ja sen yritystoiminnan volyymi on selvästi muita maakuntia suurempi. Lisäksi yritykset, joiden kotipaikka on ulkomailla, ovat omana ryhmään. (kaavio 6)

Kaavio 6. Aluejakauma Suomessa (Lähde: Verohallinto 3/2018)

Määrävä tekijä yrityksen sijoittumisessa alueelle on yrityksen kotipaikka tietojen poiminnan hetkellä.

Lähes kaksi kolmasosaa ulkomaalaistaustaisista yrityksistä toimi Uudellamaalla. Suomalais-taustaisista yrityksistä vain kolmasosa oli keskittynyt Uudellemaalle.

Ulkomaalaistaustaisten yritysten sijoittuminen alueellisesti oli muutenkin hyvin Etelä-Suomi painotteinen. Uudenmaan, muun Etelä-Suomen ja Länsi-Suomen oli alueilla toimi 87,8 prosenttia kohdejoukon yrityksistä.

3 ELINKAARI

Toimivuutta ja toiminta-aikaa on selvitetty Verohallinnon rekisteritietojen avulla. Toimiviksi on luokiteltu yritykset, jotka ovat vähintään yhdessä Verohallinnon seuraavista rekistereistä: ennakkoperintä-, alv- tai työnantajarekisteri. Mikäli yrityksellä ei ole voimassaolevaa rekisteröintiä jossakin edellä mainituista rekistereistä, yritys luokitellaan toimimattomaksi.

3.1 TOIMIVUUS

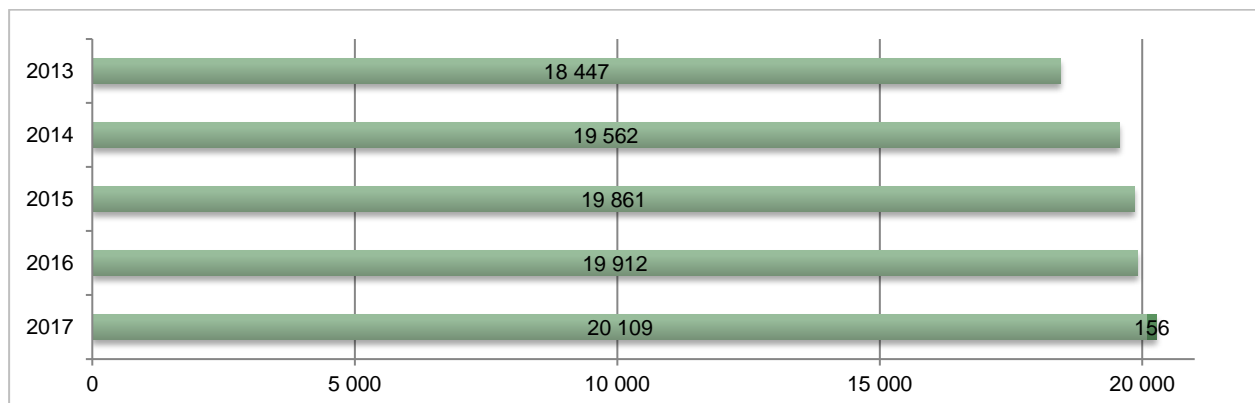
Rekisteritietojen perusteella määritelty toimivuus ei kuvaa yrityksen tosiasiallista toimintaa. Kuitenkin suurin osa rekisteritietojen perusteella toimivaksi määritellyistä yrityksistä toimii myös aidosti.

	Lkm	Muutos ed. vuodesta	
Yrityksiä yht.	28 131		
Toimivia	2013	18 447	
	2014	19 562	+6,0 %
	2015	19 861	+1,5 %
	2016	19 912	+0,3 %
	2017	20 109	+1,0 %

Kohdejoukon yrityksistä kaksi kolmasosaa oli tarkasteluhetkellä rekistereissä toimivia. Verrokijoukosta kolme neljäsosaa oli toimivia. Vakiintunut elinkaarivaihe oli 56,3 prosentilla kohdejoukon yrityksistä. Uusia yrityksiä oli 8,2 prosenttia ja toimimattomia 35,5 prosenttia.

Kaaviossa 7 tarkastellaan toimivien yritysten vuosittaista määrää ja kaaviossa 8 aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten vuosittaista muutosta.

Kaavio 7. Toimivat vuosittain (Lähde: Verohallinto 3/2018)

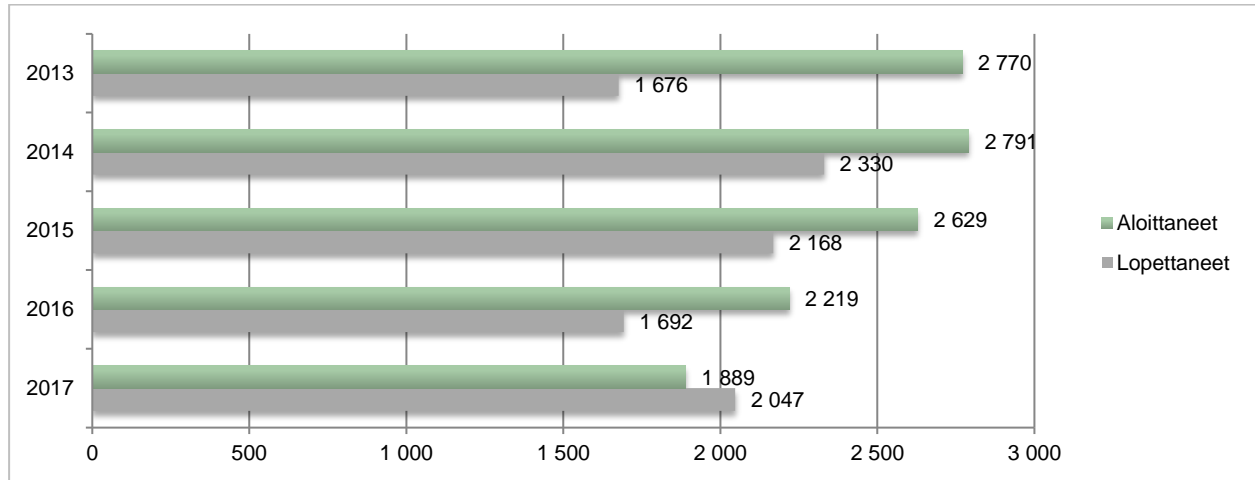

2017 sisältää vuonna 2017 ja tietojen poimintahetkellä toimineet yritykset, mukaan lukien 156 yritystä, jotka ovat aloittaneet toimintansa vuoden 2018 alussa

Toimivien yritysten lukumäärä on ollut tarkastelujaksolla lievässä kasvussa, vaikkakin 2017 lopettaneiden yritysten määrä on ollut aloittaneita suurempi. Koko tarkasteluajanjakson

ajan (vuosina 2013 - 2017) toimi 11 990 yritystä. Huomattavaa on, että vuonna 2013 toimi 18 447 yritystä, joista vain 65 prosenttia oli vielä vuonna 2017 toiminnassa.

Kaavio 8. Aloittaneet ja lopettaneet yritykset vuosittain (Lähde: Verohallinto 3/2018)

Vuoden 2018 tammi-helmikuussa aloitti 156 yritystä

Vuosina 2013 - 2017 aloittaneiden yritysten lukumäärä vaihteli 1 889 ja 2 791 välillä ja tarkastelujaksolla oli aloittaneita yrityksiä 2 385 enemmän kuin lopettaneita. Tarkastelujaksolla yritysten lukumäärä oli nouseva.

Virolaistaustaisten uusien yritysten määrä on vuodesta 2013 ollut tasaisesti laskeva (771 → 463) ja lopettaneiden nouseva (436 → 519). Lopettaneet yritykset jakautuivat vuosittain tasaisesti eri toimialoittain osuuksiensa mukaisesti.

Kun kohdejoukon yritysten aloittaneiden ja lopettaneiden kehitystä verrattiin vuosina 2013 - 2017 suomalaistaustaisiin yrityksiin, havaittiin, että aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten määrän ja kehityksen trendi oli yhtenevä. Aloittaneiden yritysten määrä oli laskeva ja vuonna 2017 oli lopettaneita yrityksiä aloittaneita enemmän. Ulkomaalaistaustaisten yritysten aloittaneiden ja lopettaneiden osuudet seuraavat hyvin kaikkien suomalaisten yritysten vastaavaa suhdetta.

Verrokkijoukon aloittaneiden yritysten määrä oli laskeva vuodesta 2013 vuoteen 2017. Vuonna 2013 aloittaneita yrityksiä oli 24 023 ja vuonna 2017 enää 21 387. Vastaavasti lopettaneiden yritysten määrä on lisääntynyt vuodesta 2013 vuoteen 2017. Vuonna 2013 oli lopettaneita yrityksiä 12 184 ja vuonna 2017 määrä oli 24 154 eli lähes kaksinkertainen. Huomattava hyppäys lopettaneiden yritysten määrässä tapahtuu vuosien 2013 ja 2014 välillä.

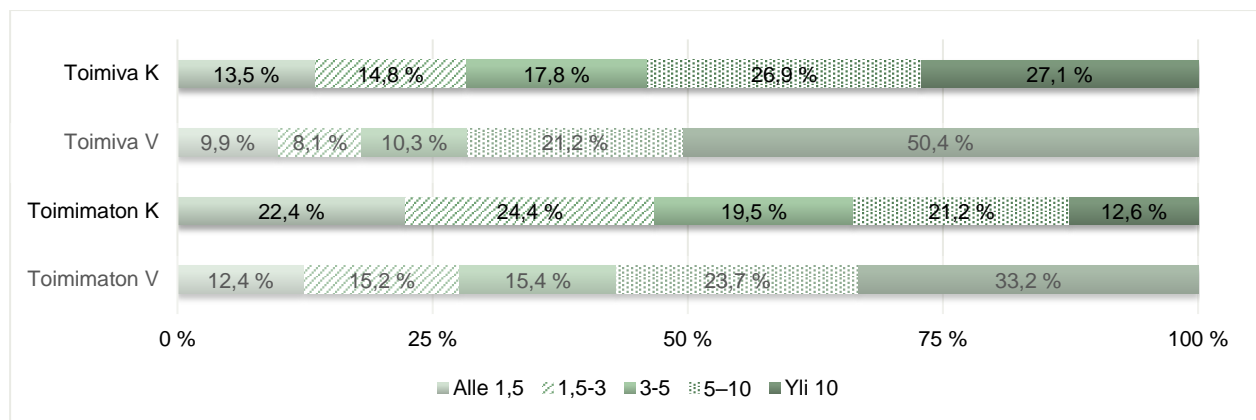
3.2 TOIMINTA-AIKA

Toiminta-aika on määritelty Verohallinnon rekisteritietojen (ennakkoperintä-, alv- ja työnantajarekisterit) avulla. Toiminta alkaa, kun yritys rekisteröityy ennakkoperintä-, alv- tai työnantajarekisteriin. Toiminta päättyy, kun yrityksen kaikki rekisteröinnit ovat päättyneet.

Yrityksen lyhyt toiminta-aika voi joissain tapauksissa johtua harmaan talouden toiminnasta, jossa näitä ns. lyhyen elinkaaren yrityksiä käytetään julkisten velvoitteiden välttämistarkoituksessa.⁸

Sekä toimivat että toimimattomat kohdejoukon yritykset olivat nuorempia kuin suomalais-taustaiset yritykset. (kaavio 9)

Kaavio 9. Toiminta-aika vuotta (Lähde: Verohallinto 3/2018)

K = kohdejoukko, V = verrokkijoukko

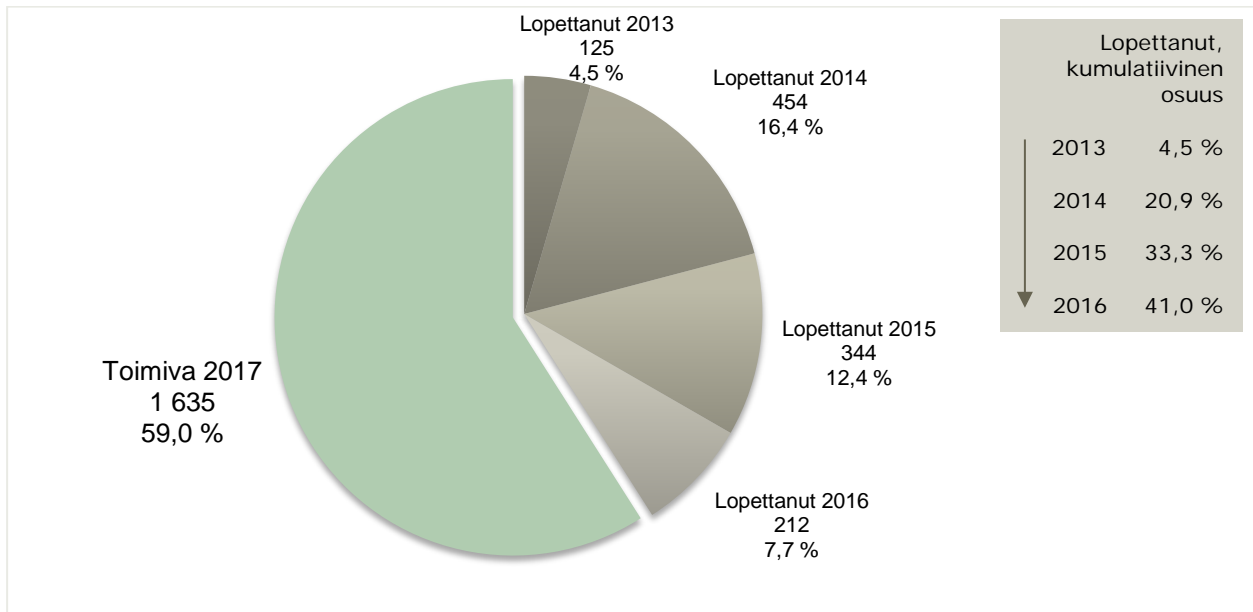
Kohdejoukon toimivista yrityksistä lähes puolet oli alle viisi vuotta vanhoja (46,1 %), kun verrokkijoukossa luku oli 28,3 prosenttia. Aloittavia alle 1,5 vuoden ikäisiä yrityksiä oli kohdejoukossa 13,5 prosenttia (verrokkijoukko 9,9 %). Toimivien yritysten ikäjakauma painotui vanhempiin yli viisi vuotiaisiin yrityksiin (54,0 %). Verrokkijoukossa yli viisi vuotiaiden yritysten osuus oli 71,6 prosenttia.

Kohdejoukon toimimattomista yrityksistä kaksi kolmasosaa oli alle viisi vuotta vanhoja ja verrokkijoukossa kaksi viidesosaa. Alle 1,5 vuoden ikäisiä oli 22,2 prosenttia ja alle kolmevuotiaiden yritysten osuus oli 46,3 prosenttia. Verrattaessa toimimattomien toiminta-aikaa Suomen muuhun yrityskantaan poikkeaa se merkittävästi. Verrokkijoukon toimimattomista yrityksistä alle kolmevuotiaita oli 27,6 prosenttia.

Kohdejoukon yritykset eroavat verrokkijoukosta selkeästi lyhyellä ikärakenteellaan ja yritystoiminnan lopettamisen riski on selkeästi verrokkijoukkoa suurempi. Aineistossa ulkomalainen vastuuhenkilö lyhentää merkittävästi yrityksen elinajan odotetta. Vastuuhenkilön kansallisuudella on tähän vaikutusta.

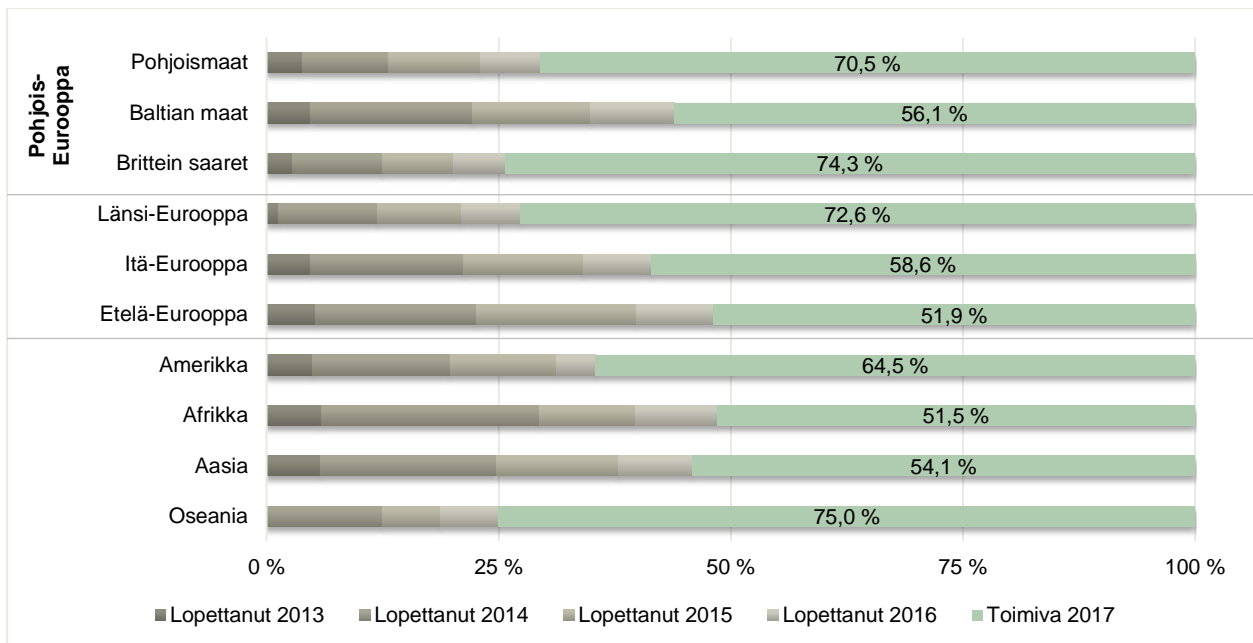
Kaaviossa 10 on tutkittu vuonna 2013 aloittaneiden yritysten toiminnan loppumista ja kaaviossa 11 on eritelty toiminnan loppuminen kansalaisuuksittain.

⁸ Rakennusalan tekotapaselvitys s. 20, Harmaan talouden selvitysyksikkö selvitys 22/2014; Romukauppa s. 26, Harmaan talouden selvitysyksikkö selvitys 16/2013.

Kaavio 10. Vuonna 2013 aloittaneiden toimivuus (Lähde: Verohallinto 3/2018)

Vuonna 2013 aloittaneita yrityksiä oli 2 770

Vuonna 2013 aloittaneista 2 770 yrityksestä vuonna 2017 toimi enää 1 635 (59 %). Verrokijoukossa 2013 aloittaneista 72,4 prosenttia toimi vielä vuonna 2017. Kohdejoukon yrityksissä toiminnan lakkaaminen oli merkittävästi todennäköisempää kuin verrokijoukossa.

Kaavio 11. Vuonna 2013 aloittaneiden toimivuus vastuuhenkilön kansalaisuuden mukaan eriteltyinä (Lähde: Verohallinto 3/2018)

Balttialaistaustaisista yrityksistä 56,1 prosenttia oli toimivia vielä 2017. Virolaistaustaisista yrityksistä toimivia oli 57,6 prosenttia ja ruotsalaistaustaisista toimivia oli 67,4 prosenttia. Toiminnan loppuminen oli todennäköisintä yrityksillä, joiden vastuuhenkilöt olivat taustaltaan afrikkalaisilla, aasialaisia ja etelä-eurooppalaisia tai balttialaisia.

4 TOIMINNAN LAAJUUS

Toiminnan laajuutta voidaan kuvata tilinpäätöstiedoista saatavilla tuloslaskelman liikevaihdolla, taseen loppusummalla ja maksetuilla palkoilla. Yrityksen toiminnan taloudellista merkitystä yhteiskunnalle ja toiminnan vaikutuksen laajuutta ympäristöön voidaan kuvata myös sen vuosittain maksaman arvonlisäveron ja työantajamaksujen yhteismäärällä. Yrityksen tilinpäätöstietojen volyymitiedot ja sen maksama verojen määrä riippuu yrityksen koosta. Yrityksen toiminnan laajuuden arviointiin vaikuttavat myös toimialalle tyypilliset piirteet sekä yhtiömuoto.

	Kohdejoukko	Verrokkijoukko
Yritysten lkm	28 131	407 954
2 Toimivien lkm	19 912	324 566
0 Liikevaihto mrd. €	10	81
1 Tase mrd. €	7,5	64
6 Maksetut palkat mrd. €	2,5	17,6

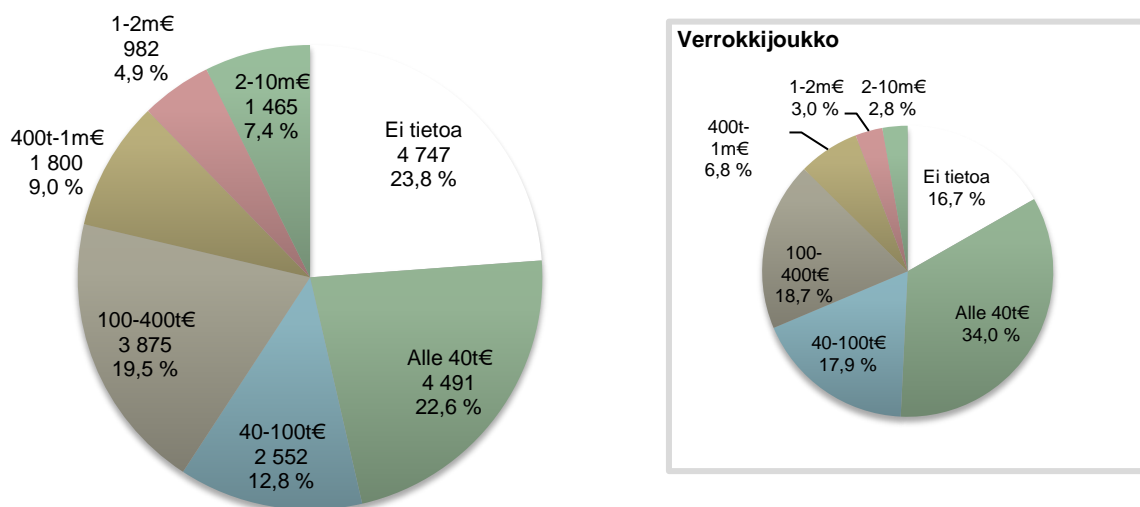
Vuonna 2016 kohdejoukon yrityksistä 70,8 prosenttia oli toimivia, verrokkijoukosta 79,6 prosenttia. Kohdejoukon yhteenlaskettu liikevaihto vuonna 2016 oli noin 10 miljardia euroa, verrokkijoukon 80,7 miljardia.

4.1 TULOSLASKELMA

LIKEVAIHTO

Liikevaihto kuvaa yrityksen myymien tavaroiden ja palvelujen tuloslaskelmaan kirjattua euroääräistä arvoa. (kaavio 12)

Kaavio 12. Liikevaihto 2016 (Lähde: Verohallinto 3/2018)

Tarkasteltu rekisterien mukaan vuonna 2016 toimineita yrityksiä (19 912), verrokkijoukko 324 566 yritystä

Kohdejoukon yrityksistä 23,8 prosentilla ei ollut liikevaihtotietoa. Suomalaisten vastuuhenkilöiden yrityksillä liikevaihdottomien osuus oli 16,7 prosenttia. Ero ei selity uusien yritysten suuremmalla osuudella vaan ilmoituspuutteilla.

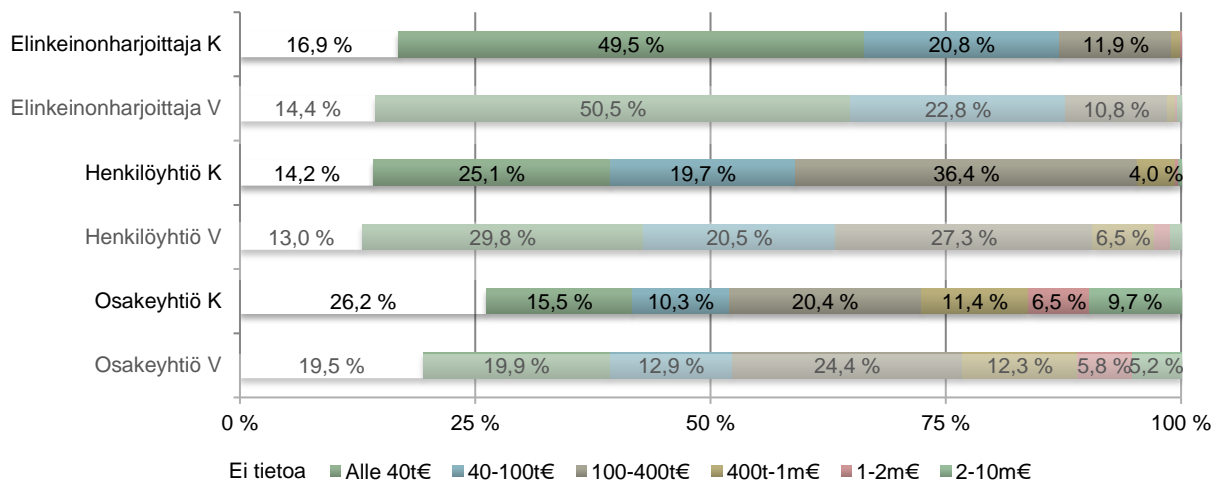
Kohdejoukon yritykset olivat liikevaihdolla mitattuna verrokkijoukon yrityksiä suurempia. Yrityksistä, joilla oli liikevaihtotieto, oli 40,8 prosenttia liikevaihtoluokissa 100 tuhatta - 10 miljoonaa euroa, kun verrokkijoukon yrityksistä siihen kuului 31,3 prosenttia.

Kohdejoukon yritysten liikevaihdosta 97,2 prosenttia syntyy osakeyhtiöissä. Yrityksistä 78,7 prosenttia kuului liikevaihtoluokkaan alle 400 tuhatta euroa ja näiden pienten yritysten osuus koko kohdejoukon liikevaihdosta oli 9,8 prosenttia.

Verrokkijoukossa osakeyhtiöiden osuus kokonaisliikevaihdosta oli 83,2 prosenttia.

Kaaviossa 13 on tutkittu kohde- ja verrokkijoukon yritysten liikevaihtoa oikeudellisten muotojen mukaan jaoteltuna.

Kaavio 13. Liikevaihto 2016 oikeudellisen muodon mukaan (Lähde: Verohallinto 3/2018)

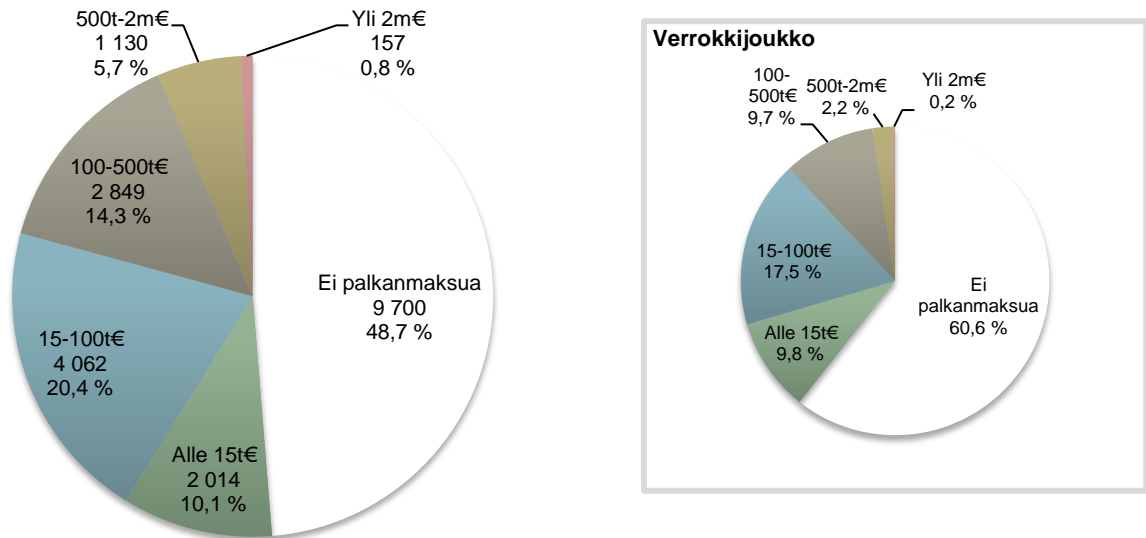
Tarkasteltu rekisterien mukaan vuonna 2016 toimineita yrityksiä (19 912), verrokkijoukko 324 566 yritystä
K = kohdejoukko, V = verrokkijoukko

Kohdejoukon kaikissa oikeudellisissa muodoissa oli niiden yritysten osuus, joilla ei ollut liikevaihtotietoa, verrokkijoukkoa suurempi. Liikevaihtojakaumassa kohde- ja verrokkijoukon välillä oikeudellisten muotojen sisällä ei ollut merkittäviä eroja.

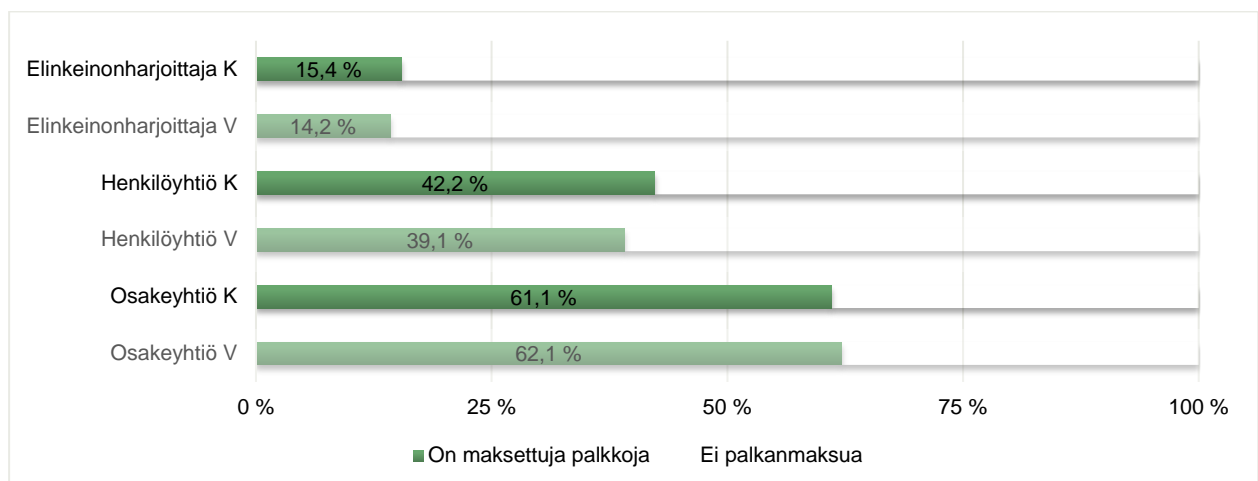
MAKSETUT PALKAT

Työnantajarekisteriin merkityt työnantajat ilmoittavat kuukausittain kausiveroilmoituksella palkansaajille maksetun palkkasumman ja siitä toimitetun ennakonpidätyksen määrän. Sattunaiset työnantajat, joita ei ole merkitty työnantajarekisteriin, antavat kausiveroilmoituksen vain niiltä kuukausilta, jolloin palkkoja on maksettu. Kausiveroilmoituksella ei eritellä palkan ja ennakonpidätyksen määrää saajakohtaisesti. Selvitykseen yritysten maksamien palkkojen tiedot on kerätty tilinpäätöstiedoista.

Maksettuja palkkoja ja palkanmaksuluokkien eroja kohde- ja verrokkijoukon välillä on tutkittu kaaviossa 14.

Kaavio 14. Maksetut palkat 2016 (Lähde: Verohallinto 3/2018)

Vuonna 2016 maksettujen palkkojen perusteella ulkomaalaistaustaiset yritykset olivat useammin palkanmaksajia ja maksoivat enemmän palkkoja kuin verrokkijoukkona toimivat suomalaistaustaiset yritykset. Kohdejoukossa oli 48,7 prosenttia yrityksiä, joilla ei ollut palkanmaksua, kun verrokkijoukossa luku oli 60,6 prosenttia. Yli 100 tuhatta euroa palkkoja maksavia yrityksiä oli kohdejoukossa 20,8 prosenttia kun verrokkijoukossa oli 12,1 prosenttia. Ero palkanmaksussa kuvaa myös eroa liikevaihtojakaumassa kohde- ja verrokkijoukon välillä. Lisäksi verrokkijoukon yrityksistä lähes puolet oli elinkeinonharjoittajia, kun osuus kohdejoukossa oli 22,3 prosenttia. Palkanmaksua oikeudellisen muodon mukaan on tarkasteltu kaaviossa 15.

Kaavio 15. Maksetut palkat 2016 oikeudellisen muodon mukaan (Lähde: Verohallinto 3/2018)

K = kohdejoukko, V = verrokkijoukko

Elinkeinoharjoittajista vain 15,4 prosentilla, henkilöyhtiöistä 42,2 prosentilla ja osakeyhtiöistä 61,1 prosentilla oli palkanmaksua vuodelle 2016. Maksettujen palkkojen osuus vastaa hyvin oikeudellisen muodon liikevaihtojakaumaa. Kohde- ja verrokkijoukon välillä ei ole merkittäviä eroja.

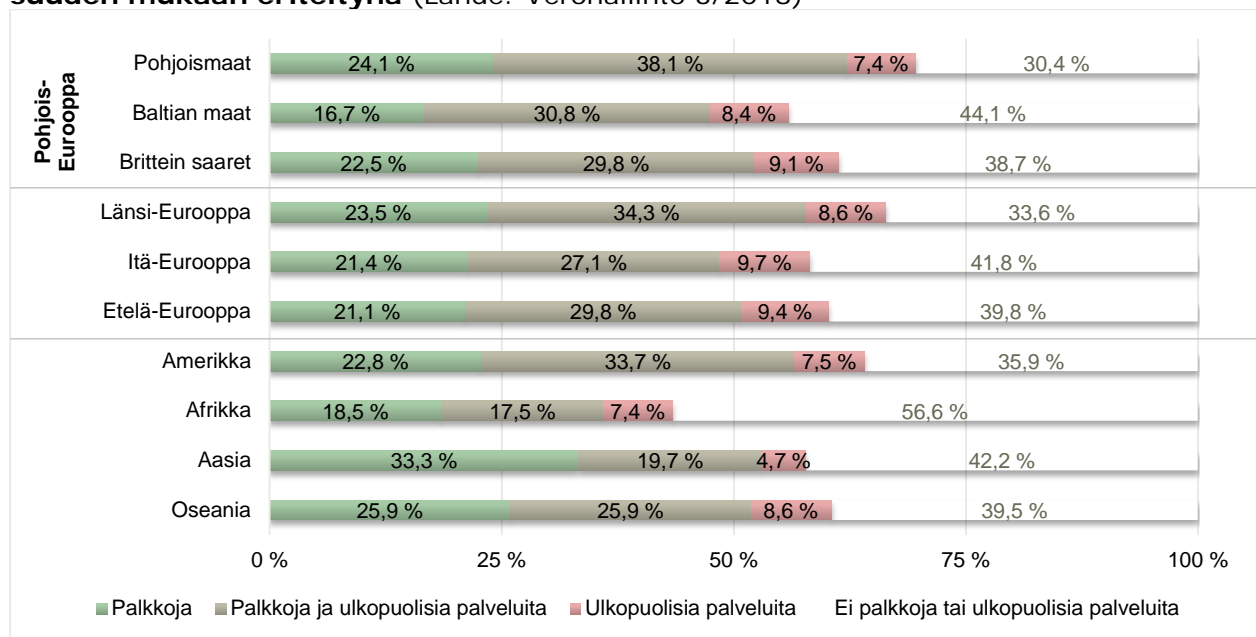
Maksetut palkat per liikevaihto -tunnusluku kertoo kuinka paljon palkkoja tarvitaan liikevaihdon aikaansaamiseksi. Toimialojen välillä on merkittäviä eroja palkkatarpeessa liikevaihdon aikaansaamiseksi esimerkiksi kauppa vs. palveluelinkeinot.

Kohdejoukon yritysten kokonaisliikevaihto oli 10 miljardia euroa, jonka aikaansaamiseksi yritykset maksoivat palkkoja 2,5 miljardia euroa (25 %). Verrokkijoukossa liikevaihto oli 81 miljardia euroa ja maksetut palkat 17,6 miljardia euroa (21,1 %). Tunnuslukujen ero kertoo, että kohdejoukon yritykset olivat työntensiivisempiä kuin verrokkijoukko. Toimialaver tailussa kohdejoukko painottui enemmän palvelualoille (ravitsemus- ja majoitustoiminta, rakentaminen).

Ulkopuoliset palvelut per liikevaihto kertoo miten yritys käyttää ulkopuolisia palveluja suhteessa liikevaihtoon ja omiin palkkoihinsa. Osalla yrityksistä ei ole omaa palkanmaksua vaan työ ostetaan alihankintana.

Selvityksessä tutkittiin, onko eroja eri lähtöalueen vastuuhenkilöiden yrityksissä liiketoiminnan tarvitseman työn määrässä ja miten se katetaan. Samalla saatiin havainto vastuuhenkilön lähtöalueen vaikutuksesta yritysjoukon työvoimatarpeeseen suhteessa liikevaihtoon. (kaavio 16)

Kaavio 16. Maksetut palkat ja ulkopuoliset palvelut 2016 vastuuhenkilön kansallisuuden mukaan eriteltynä (Lähde: Verohallinto 3/2018)

Palkkojen ja alihankinnan osuus oli korkein yrityksillä, joiden vastuuhenkilöt tulivat Pohjoismaista, Länsi-Euroopasta ja Amerikasta. Alhaisin palkkojen ja ulkopuolisten palvelujen osuus oli afrikkalaisilla ja aasialaisilla. Selityksenä alhaisiin palkkoihin voi olla muita korkeampi elinkeinonharjoittajien ja henkilöyhtiöiden osuus, jolloin merkittävä osa työstä kateetaan perhepiiristä.

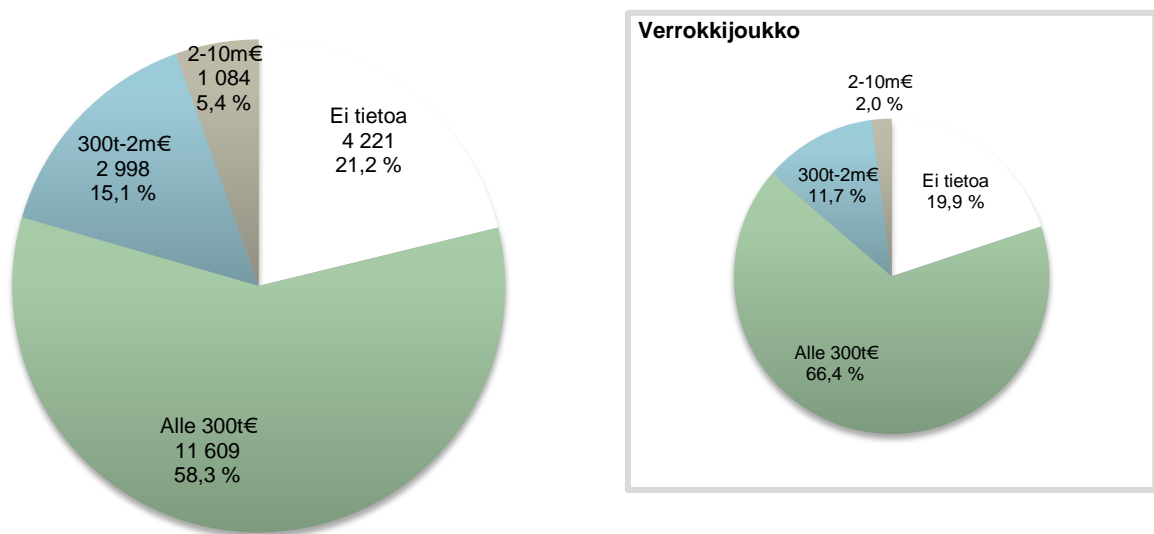

4.2 TASE

Taseeseen on kirjattuna yrityksen varojen lähde ja varojen käyttö. Tase kuvaa sen pääomarakenteen millä yritys saa tuotantonsa aikaan.

Selvityksessä tutkittiin kohdejoukon yritysten tasearvoja ja -rakennetta sen selvittämiseksi, että eroavatko ulkomaalaistaustaiset yritykset taserakenteeltaan ja -kooltaan vastaavista suomalaistaustaisista yrityksistä. (kaavio 17)

Kaavio 17. Tase 2016 (Lähde: Verohallinto 3/2018)

Kohdejoukon yritykset olivat hieman verrokkijoukkoa suurempia. Alle 300 tuhannen tasearvo on kohdejoukossa 79,5 prosentilla ja verrokkijoukossa 86,3 prosentilla.

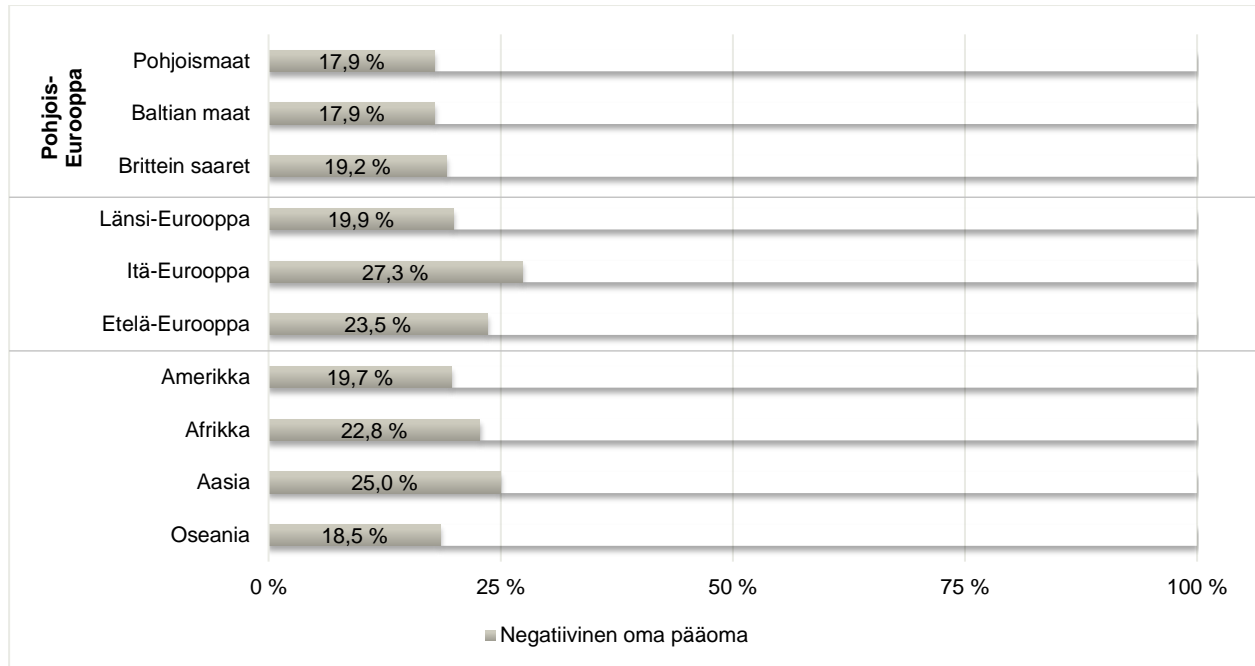
4.3 OSAKEYHTIÖIDEN TUNNUSLUKUJA

OMAN PÄÄOMAN MENETTÄNEET YRITYKSET

Selvityksessä on tutkittu oman pääoman menettäneiden osakeyhtiöiden määrää, osuutta ja jakaumaa vastuuhenkilön lähtöalueen mukaan. Oman pääomansa menettäneet osakeyhtiöt eivät kykene vastaamaan velvoitteistaan kolmannelle osapuolelle likvidaatiotilanteessa.

Negatiivinen oma pääoma vuonna 2016 oli 21,3 prosentilla kohdejoukon osakeyhtiöistä. Verrokkijoukolla 14,1 prosentilla. Kaaviossa 18 on tutkittu oman pääoman menettäneiden yhtiöiden jakautumaa vastuuhenkilöiden kansalaisuuden mukaan eriteltynä.

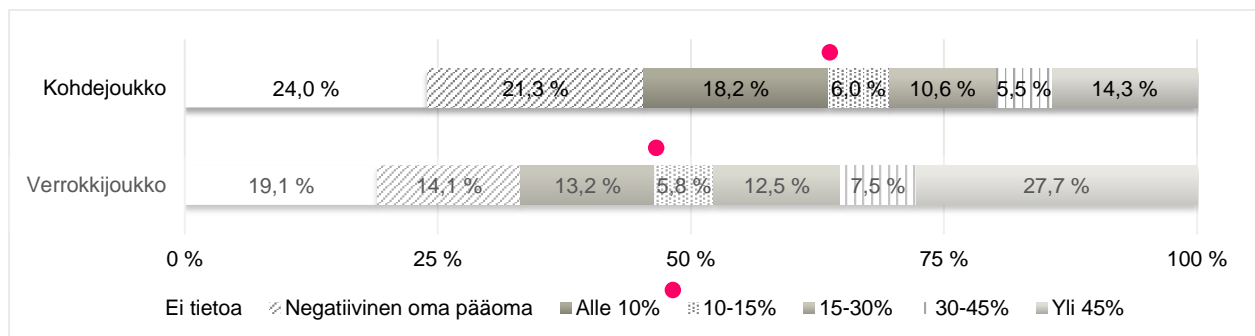

Kaavio 18. Oman pääoman menettäneet osakeyhtiöt 2016 vastuuhenkilön kansallisuuden mukaan eriteltynä (Lähde: Verohallinto 3/2018)

Kohdejoukossa poikkeavan korkeat negatiivisen oman pääoman osuudet olivat osakeyhtiöillä, joiden vastuuhenkilöt tulivat Itä-Euroopasta ja Aasiasta.

LIKEVAIHDON SUHDELUKUJA

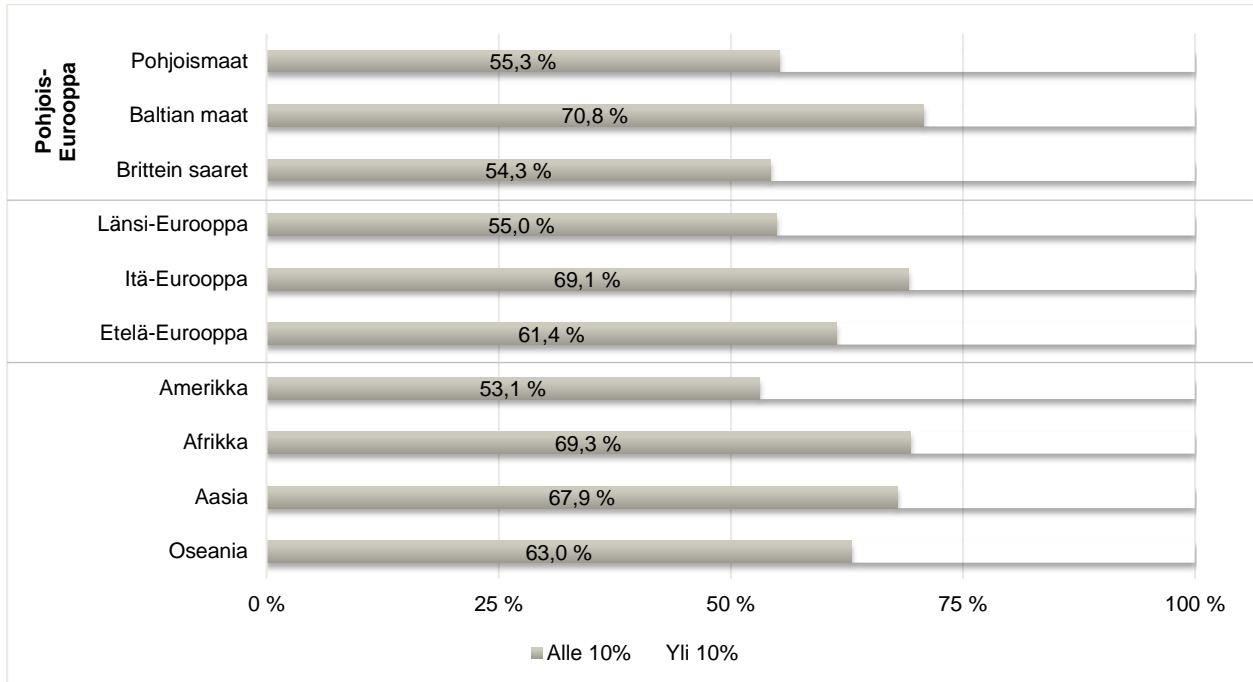
Kaaviossa 19 on tutkittu **oman pääoman suhdetta liikevaihtoon** ja verrattu havaintoja kohde- ja verrokkijoukon välillä.

Kaavio 19. Osakeyhtiöiden oma pääoma per liikevaihto 2016 (Lähde: Verohallinto 3/2018)

Lähes puolella kohdejoukon osakeyhtiöistä oma pääoma oli negatiivinen tai tietoa omasta pääomasta ei ollut. Kohdejoukon yritysten jakauma painottui alhaisen oman pääoman yrityksiin. Kohdejoukon yrityksillä oli huono tuloksentekeyky tai niiden voittovaroja ei sitoutettu taseeseen. Kohdejoukon yrityksistä merkittävästi suuremmalla osalla puuttui tieto oman pääoman määrästä kuin verrokkijoukossa. Edelleen kohdejoukossa niiden yritysten osuus, joilla omaa pääomaa oli alle 30 prosenttia liikevaihdosta, oli 69,5 prosenttia, kun verrokkiryhmässä vastaava osuus oli 52,2 prosenttia.

Selvityksessä tutkittiin, onko alueita, joilta lähtöisin olevien vastuuhenkilöiden yrityksissä korostuu alhaisen oman pääoman tase. Kaaviossa 20 tutkittiin vastuuhenkilöiden alueellista jakaumaa ja osuutta yrityksistä, joilla oma pääoma oli alle 10 prosenttia.

Kaavio 20. Osakeyhtiöiden oma pääoma per liikevaihto 2016 vastuuhenkilön kansalaisuuden mukaan eriteltynä (Lähde: Verohallinto 3/2018)

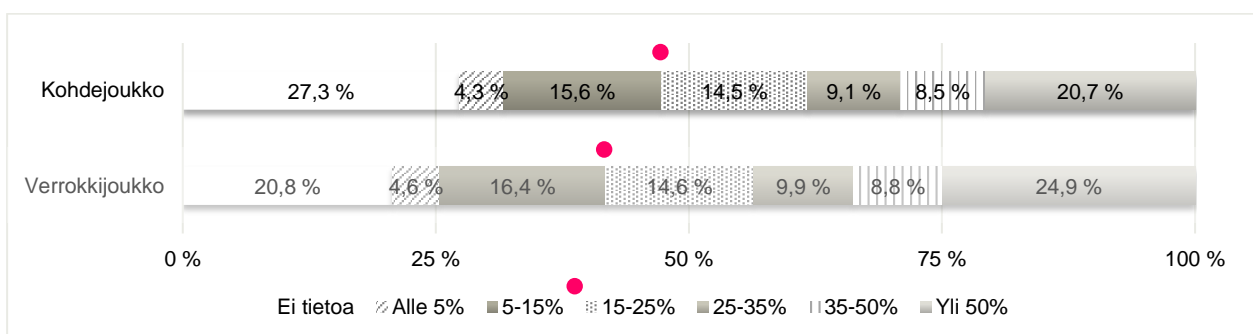
Alle 10% sisältää ei tietoa ja negatiivinen oma pääoma luokat

Poikkeavan alhainen oma pääoma oli osakeyhtiöillä, joiden vastuuhenkilöt tulevat Baltiasta, Itä-Euroopasta ja Afrikasta.

Rahoitusomaisuuden suhteella liikevaihtoon tutkitaan liiketoimintaan sitoutuneiden likvidien varojen määrää. (kaavio 21) Rahoitusomaisuuden määrä kuvaa yrityksen maksukykyä. Samalla saadaan havainto siitä, onko vastuuhenkilöiden lähtöalueella vaikutusta likvidien varojen sitoutumisen määrään liiketoiminnassa. (kaavio 22)

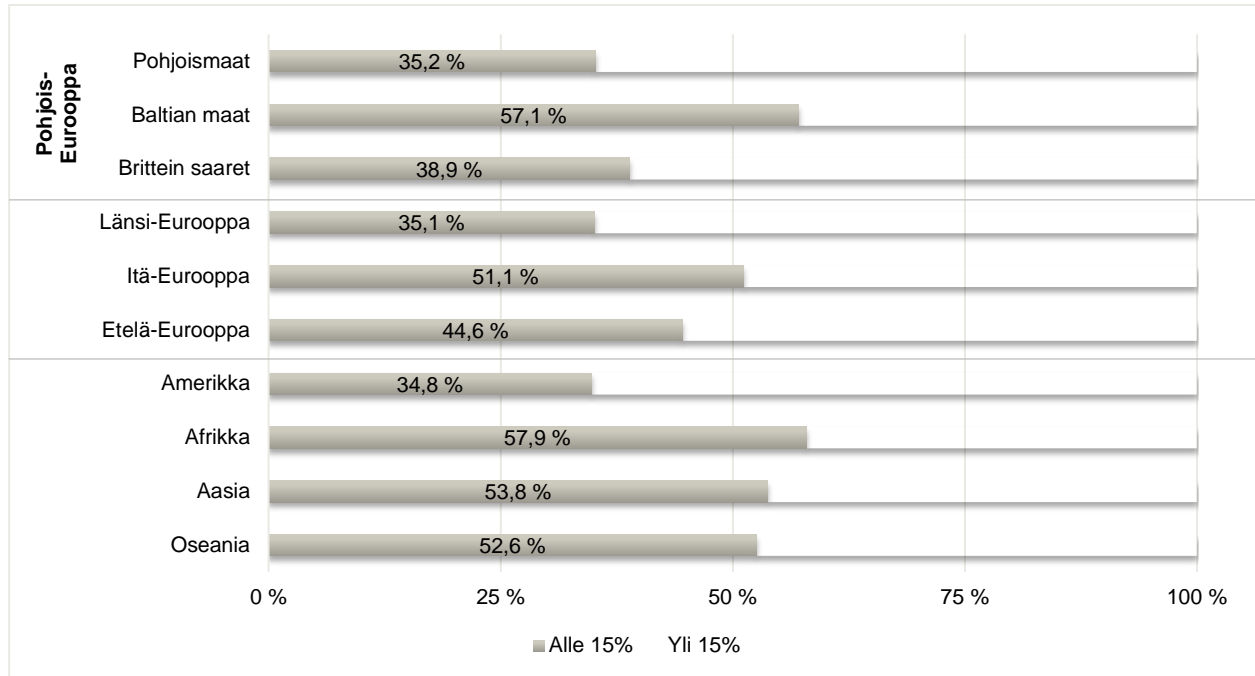
Kohdejoukon osakeyhtiöiden jakaumaa on tutkittu alle 15 prosentin rahoitusomaisuuden määrällä liikevaihdosta. Rahoitusomaisuuden alhainen suhde liikevaihtoon kertoo yritysten olevan pääomarakenteeltaan kevyitä ja mahdollisesti kärsivän maksuvaikeuksista.

Kaavio 21. Rahoitusomaisuus per liikevaihto 2016 (Lähde: Verohallinto 3/2018)

Kohdejoukon osakeyhtiöillä oli selkeästi alhaisempi rahoitusomaisuuden osuus liikevaihdosta kuin verrokkijoukolla.

Kaavio 22. Rahoitusomaisuus per liikevaihto 2016 vastuuhenkilön kansalaisuuden mukaan eriteltyä (Lähde: Verohallinto 3/2018)

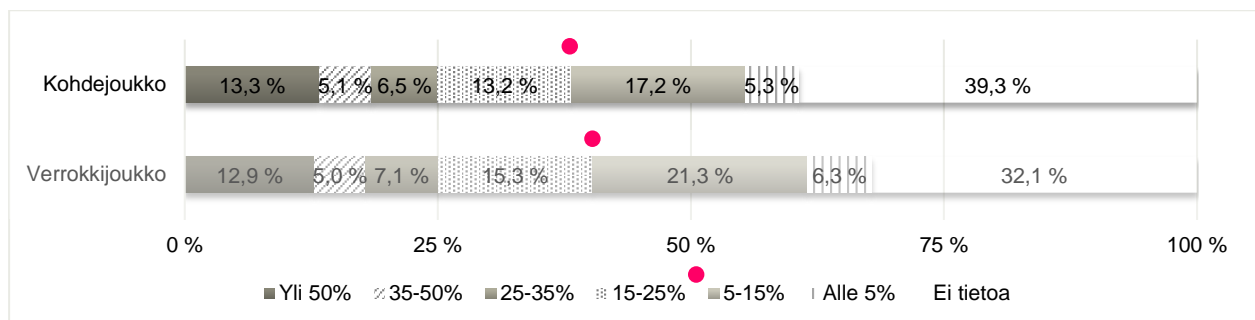

Alle 15% sisältää ei tietoa luokan

Kohdejoukon yrityksistä poikkeavasti eroavat yritykset, joiden vastuuhenkilöt tulevat Baltiasta, Itä-Euroopasta, Aasiasta ja Afrikasta. Samojen alueiden vastuuhenkilöiden yrityksillä on todettu olevan poikkeavan paljon verovelkaa, maksuhäiriöitä ja vastuuhenkilöillä ulosotovelkaa.

Lyhytaikaisten velkojen suhde liikevaihtoon -suhdeluvulla tutkitaan yrityksen lyhytaikaisten velkojen osuutta liiketoiminnan rahoituksessa. (kaavio 23) Tunnusluvun korkea arvo osoittaa yrityksen kärsivän tulo-rahoitusongelmasta ja vaikeuksista saada pitkäaikaista rahoitusta markkinoilta. Rahoitus liiketoimintaan otetaan tällöin tyypillisesti tavarantoimittajilta ja viivästyttämällä lakisääteisten velvoitteiden maksamista.

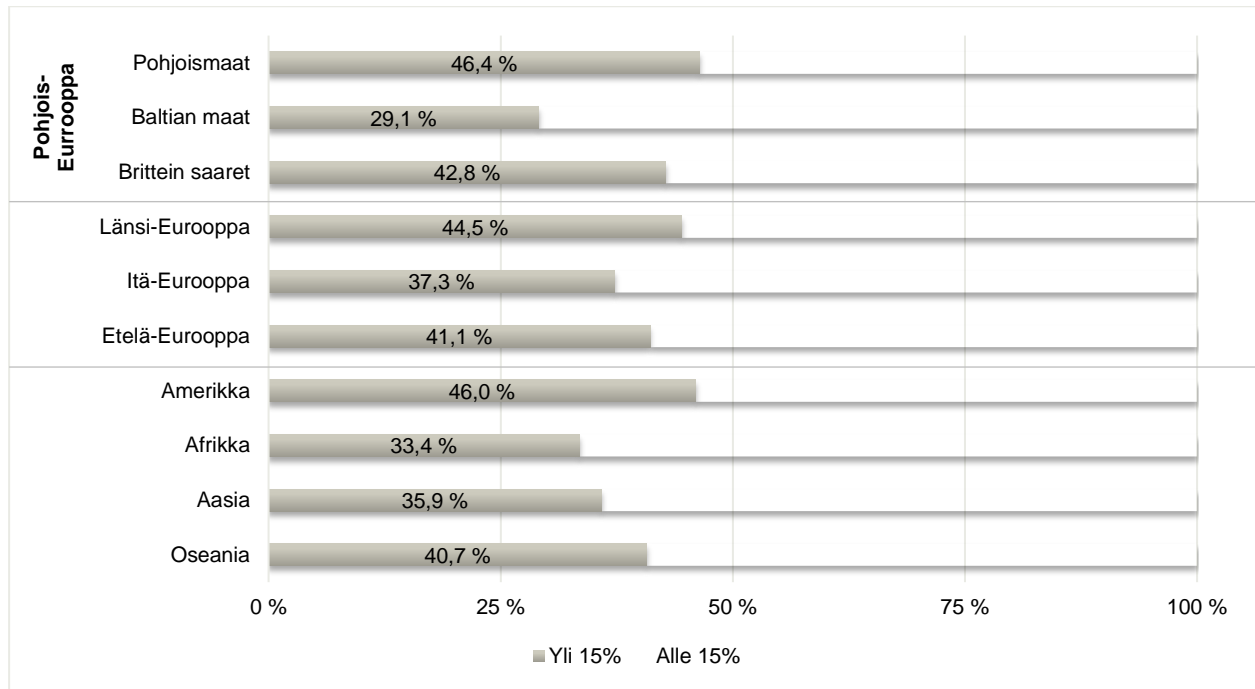
Kaavio 23. Lyhytaikaiset velat per liikevaihto 2016 (Lähde: Verohallinto 3/2018)

Lyhytaikaisten velkojen suhteessa liikevaihtoon ei kohde- ja verrokkijoukon eri luokkien välillä ole merkittäviä eroja. Ainoastaan yritysten osuus, joille ei voitu laskea tunnuslukua, oli kohdejoukossa korkea (39,3 prosenttia), muuten luokkien jakauma oli yhtenevä.

Kaaviossa 24 lyhytaikaisten velkojen suhde liikevaihtoon on eritelty vastuuhenkilöiden kansalaisuuden mukaan.

Kaavio 24. Lyhytaikaiset velat per liikevaihto 2016 vastuuhenkilön kansalaisuuden mukaan eriteltyinä (Lähde: Verohallinto 3/2018)

Alle 15% sisältää ei tietoa luokan

Pohjoismaiden, Länsi-Euroopan ja Amerikan maiden kansalaisten vastuuyrityksissä oli lyhytaikaisten velkojen osuus yli 15 prosenttia 42,8 - 46,4 prosentissa yrityksissä, kun taas Baltian maiden, Itä-Euroopan ja Aasian vastuuyrityksissä 29,1 - 35,9 prosentissa.

Lyhytaikaisten velkojen osuus liikevaihdosta heijastaa myös eri alueiden yritysten toimialajakaumaa ja yritysrakennetta. Yritykset Pohjoismaissa, Länsi-Euroopassa ja Amerikassa toimivat raskaamman pääomatarpeen toimialoilla kuin yritykset Baltiasta, Itä-Euroopasta ja Aasiasta.

5 VELVOITTEIDENHOITO

Velvoitteidenhoidolla tarkoitetaan yritysten lakisääteisten rekisteröitymis-, ilmoitus-, maksu- ja vakuuttamisvelvoitteiden hoitamista. Lakisääteinen velvoitteiden hoitaminen liittyy veroihin, tullin perimiin maksuihin sekä eläke-, työttömyys- ja tapaturmavakuuttamiseen. Puutteet ja laiminlyönnit lakisääteisten velvoitteiden hoitamisessa ilmenevät muun muassa arvioverotuksena, verotarkastuksen havaintoina sekä vero- tai tullivelkana. Ilmoitus- ja maksupuutteiden korkea suhteellinen osuus joukossa kertoo joukon kohonneesta harmaan talouden riskistä.

		Kohdejoukko	Verrokkijoukko
Arvioverotettuja, osuus		7,1 %	2,9 %
Verovelka	Osuus	32,1 %	21,7 %
	Yhteensä milj. €	330	1 646
	Keskiarvo €	36 541	18 603
	Toimimattomien osuus verovelasta	82,9 %	70,9 %
Ulosotto-asiat	Osuus	7,5 %	5,7 %
	Yhteensä milj. €	85	751
	Keskiarvo €	40 566	32 475
	Todettu varattomaksi, osuus	13,7 %	5,3 %

Kohdejoukon yritysten verovelkaisuuden todennäköisyys oli puolitoistakertainen verrattuna verrokkijoukkoon ja arvioverotushavainnon todennäköisyys kaksi ja puolikertainen. Lisäksi kohdejoukon yritysten verovelan keskiarvo oli kaksinkertainen verrattuna verrokkijoukkoon. Toimimattomien yritysten osuus kohdejoukon verovelosta oli selkeästi korkeampi kuin verrokkijoukossa.

5.1 VEROTUKSEN ILMOITUS- JA MAKSUPUUTTEET

ILMOITUSPUUTTEET

Verotus on toimitettava arvioimalla, jos veroilmoitusta ei ole annettu tai sitä ei voida panna oikaistunakaan verotuksen perusteeksi. Verotus on toimitettava arvioimalla myös silloin, kun verovelvollisen ilmoittama tulo muiden samalla alalla ja vastaavasti saman laatuissa olosuhteissa toimivien verovelvollisten tuloon verrattuna on ilmeisesti liian vähäinen ja on syytä epäillä, että verovelvollinen salaa tulojaan. Yleisin syy arvioverotukseen on ilmoituslaiminlyönti. Arvioverotukseen liittyy kohonnut harmaan talouden riski. (taulukko 1)

Taulukko 1. Verotuksen ilmoitusvelvollisuus, arvioverotus: tulovero, arvonlisävero ja työnantajamaksut 2016 (Lähde: Verohallinto 3/2018)

Arvioverotus kaikki verolajit	Lkm	Osuus	Verrokkijoukko, osuus
On arvioverotus (alv/ta/tulovero)	1 415	7,1 %	2,9 %
Tulovero	842	4,2 %	1,7 %
Arvonlisäverotus	902	4,5 %	1,9 %
Työnantajamaksut	393	2,0 %	0,4 %
Ei arvioverotusta	18 497	92,9 %	97,1 %
Yhteensä	19 912	100 %	100 %

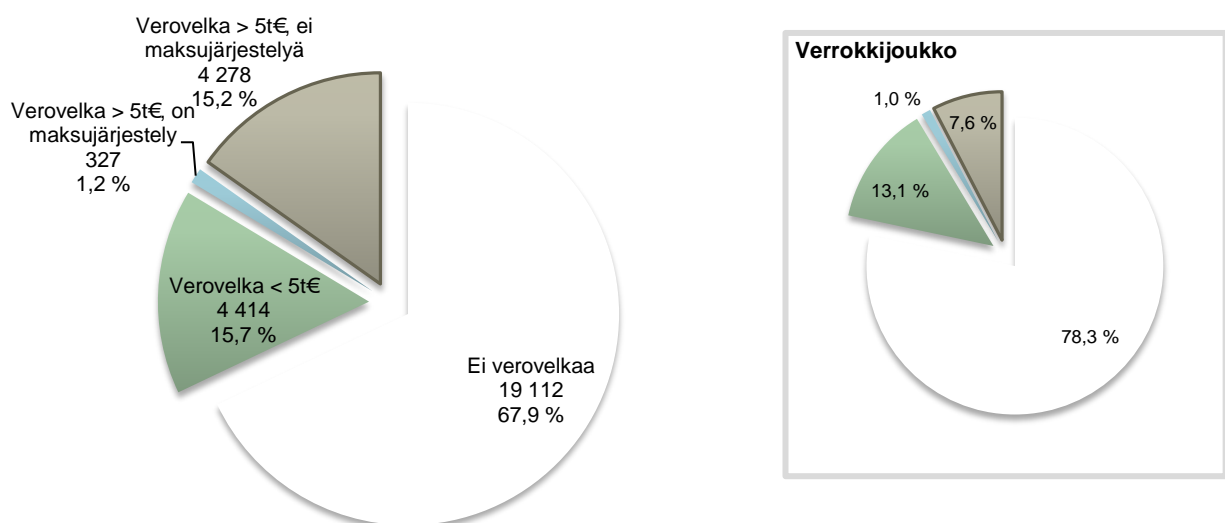
Ulkomaalaistaustaisten yritysten häiriöalttius oli kaksi ja puoli -kertainen verrattuna suomalaistaustaisiin yrityksiin. Ero verrokkijoukon yrityksiin korostui työnantajamaksujen laiminlyönneissä, joissa ero verrokkijoukkoon oli viisinkertainen.

Virolaistaustaisia arvioverotettuja oli 515 (36,4 % kohdejoukon arvioverotetuista). Osuus oli merkittävästi yritysosuutta suurempi.

Arvioverotetuista 87,4 % (1 237) oli verovelkaisia. Arvioverotushavainto yhdisti verovelan syntymisen ja heikon maksukyvyyn.

MAKSUPUUTTEET

Verovelalla tarkoitetaan eräpäivän jälkeen maksamatta olevaa veroa. Verovelka liittyy harmaaseen talouteen silloin, kun verovelvollisen tarkoituksena on ollut verojen välttäminen muun syyn kuin maksukyvyttömyyden takia. Verovelan tilastollisessa tarkastelussa ei voida erotella sitä, onko verovelka syntynyt maksukyvyttömyyden vai esimerkiksi rikollisen toiminnan johdosta. Kokonaisuutena verovelan määrän kehitys kuitenkin kuvastaa harmaan talouden riskiä, mistä syystä sen seuraaminen on harmaan talouden torjunnan kannalta merkityksellistä. Verovelkaa ja maksujärjestelyjä on tarkasteltu kaaviossa 25.

Kaavio 25. Verovelka (Lähde: Verohallinto 3/2018)

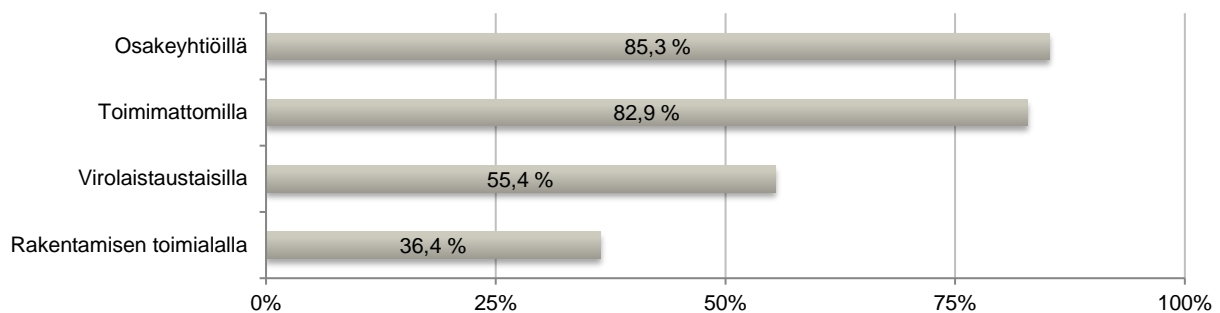
Verovelkaisia 9 019, kohdejoukon verovelka 330 miljoonaa euroa (ka 36 541 €), verrokkijoukon verovelka oli 1 646 miljoonaa euroa (ka 18 603 €)

Kohdejoukon yrityksistä kolmannes (32,1 %) oli verovelkaisia. Koko suomalaisten yritysten joukosta verovelkaisten osuus oli 21,7 prosenttia. Uusista, vuosina 2010 - 2014 perustetuista suomalaisista yrityksistä oli verovelkaisia 19,9 %.⁹ Ulkomaalaistaustaisilla yrityksillä verovelkaantumisen todennäköisyys oli suomalaistaustaisiin yrityksiin verrattuna puolitoistakertainen.

Koko kohdejoukon lähes 330 miljoonan euron verovelasta vain 3,3 % eli 11 miljoonaa euroa oli maksujärjestelyn piirissä. Verovelan määrästä 86,8 prosenttia oli yrityksillä, joilla verovelan saldo oli yli 30 tuhatta euroa.

Verovelka on kerääntynyt osakeyhtiöille ja toimimattomille yrityksille. (kaavio 26)

Kaavio 26. Kokonaisverovelkajakauma (Lähde: Verohallinto 3/2018)

Kohdejoukon kokonaisverovelka on 330 miljoonaa euroa

Kohdejoukon verovelasta 85,3 % (noin 281 miljoonaa euroa) oli osakeyhtiöillä. Verovelkaisista 73,9 prosenttia oli osakeyhtiöitä. Toimimattomia yrityksiä oli kohdejoukosta 35,5 % ja näillä kohdejoukon kaikesta verovelasta 82,9 %. Verovelkaisista toimimattomia oli 51 prosenttia. Toimimattomien yritysten verovelasta 85,2 % oli osakeyhtiöillä ja 12,8 % luonnollisilla henkilöillä.

Toimivien yritysten verovelka oli noin 56 miljoonaa euroa eli 17,1 % koko kohdejoukon verovelasta. Osakeyhtiöillä on 85,6 % ja luonnollisilla henkilöillä 12,7 % toimivien yritysten verovelasta. Tätä selittää osakeyhtiöiden suurempi yrityskoko ja se, että osakeyhtiöt tekivät 97,2 prosenttia liikevaihdosta.

Virolaistaustaisilla yrityksillä oli muita yrityksiä korkeampi verovelan todennäköisyys. Virolaistaustaisilla yrityksillä oli kohdejoukon verovelasta 55,4 prosenttia eli yli 182 miljoonaa euroa. Virolaistaustaisten yritysten osuus kohdejoukosta oli 21,4 prosenttia ja verovelkaisista 35,2 prosenttia. Vertailuna ruotsalaistaustaisilla yrityksillä oli osuus verovelasta 9,7 prosenttia ja verovelkaisten yritysten osuus oli 9,6 prosenttia.

Virolainen vastuuhenkilö näyttäisi korottavan yrityksen verovelkariskiä. Virolaistaustaisten yritysten verovelasta oli yli 90 prosenttia toimimattomilla yrityksillä. Virolaistaustaisilla yrityksillä lukumäärään suhteutettuna verovelan todennäköisyys oli yli kaksinkertainen.

⁹ Lähde: Harmaan talouden selvitysyksikön selvitys 15/2017 Uudet yritykset.

5.2 VEROTARKASTUKSILLA HAVAITUT HÄIRIÖT

Verotarkastus on verovalvontaan kuuluvaa erityisvalvontaa ja viranomaistoimi, jossa selvitetään:

- mikä on tarkastettavan toiminnan laatu ja laajuus
- vastaavatko kirjanpitomerkinnot tosiasioita
- onko kirjanpidosta ilmenevät tiedot ilmoitettu Verohallinnolle oikein

Verotarkastusten tavoitteena on turvata verotulojen kertyminen, huolehtia verojärjestelmän uskottavuudesta sekä varmistaa, että verorasitus jakautuu lainmukaisesti eri veronmaksajien välillä. Verotarkastuksilla halutaan myös estää verotukseen liittyvät virheet ja väärinkäytökset mahdollisimman ajantasaisesti.

Vuosina 2013 - 2017 verotarkastetuista yrityksistä 95,5 prosenttia oli osakeyhtiöitä. (taulukko 2)

Taulukko 2. Verotarkastukset (Lähde: Verohallinto 4/2018)

	Lkm	Osuus
Verotarkastuksia	1 654	
Harmaan talouden tarkastuksia, kpl	374	22,6 %
Kirjanpidon ulkopuolisia työntekijöitä	43	2,6 %
Kirjanpidon ulkopuolisia työntekijöitä, lkm	822	
Kirjanpito puuttuu, yritys lkm	75	4,5 %
Rikosilmoitusharkinta	124	7,5 %

Tarkastettuja yrityksiä on 1 585, 69 yritystä oli tarkastettu useammin kuin kerran

Taulukossa 3 tarkastukset on eritelty toimialaluokittain.

Taulukko 3. Verotarkastukset toimialoittain (Lähde: Verohallinto 4/2018)

Toimialaluokka	Yhteensä		On maksuunpanoja		Rikosilmoitus		Koko kohdejoukko	
	Lkm	Suht. osuus	Lkm	Osuus tark.	Lkm	Osuus tark.	Suht. osuus	Suur.j.
45-47 Kauppa	382	23,1 %	145	38,0 %	41	10,7 %	19,7 %	1
55-56 Majoitus ja Ravintola	260	15,7 %	134	51,5 %	22	8,5 %	12,7 %	4
41-43 Rakentaminen	241	14,6 %	136	56,4 %	25	10,4 %	14,1 %	2
69-75 Ammatti ja Tiede	153	9,3 %	56	36,6 %	10	6,5 %	13,5 %	3
10-33 Teollisuus	150	9,1 %	54	36,0 %	3	2,0 %	5,3 %	7
49-53 Kuljetus	115	7,0 %	43	37,4 %	5	4,3 %	3,5 %	9
77-82 Hallinto ja Tuki	108	6,5 %	53	49,1 %	12	11,1 %	7,2 %	6
58-63 Informaatio	95	5,7 %	30	31,6 %	3	3,2 %	7,9 %	5
68 Kiinteistö	39	2,4 %	21	53,8 %				
86-88 Terveys ja Sosiaali	31	1,9 %	12	38,7 %				
64-66 Rahoitus	25	1,5 %	12	48,0 %	2	8,0 %	2,7 %	10
90-93 Taide ja Viihde	17	1,0 %	7	41,2 %	1	5,9 %		
01-03 Maatalous	12	0,7 %	3	25,0 %				
85 Koulutus	9	0,5 %	4	44,4 %				
94-96 Muut palvelut	8	0,5 %	5	62,5 %			4,4 %	8
35 Energia	4	0,2 %	1	25,0 %				
00 Tuntematon	2	0,1 %	1	50,0 %				
05-09 Kaivostoiminta	2	0,1 %						
36-39 Ympäristö	1	0,1 %						
Yhteensä	1 654	100 %	717	43,3 %	124	7,5 %		

Verotarkastuksista 43,3 prosenttia johti maksuunpanoihin ja 7,5 prosenttia rikosilmoituksen tekoon. Maksuunpanoissa on taulukoitu vain veronlisäykset.

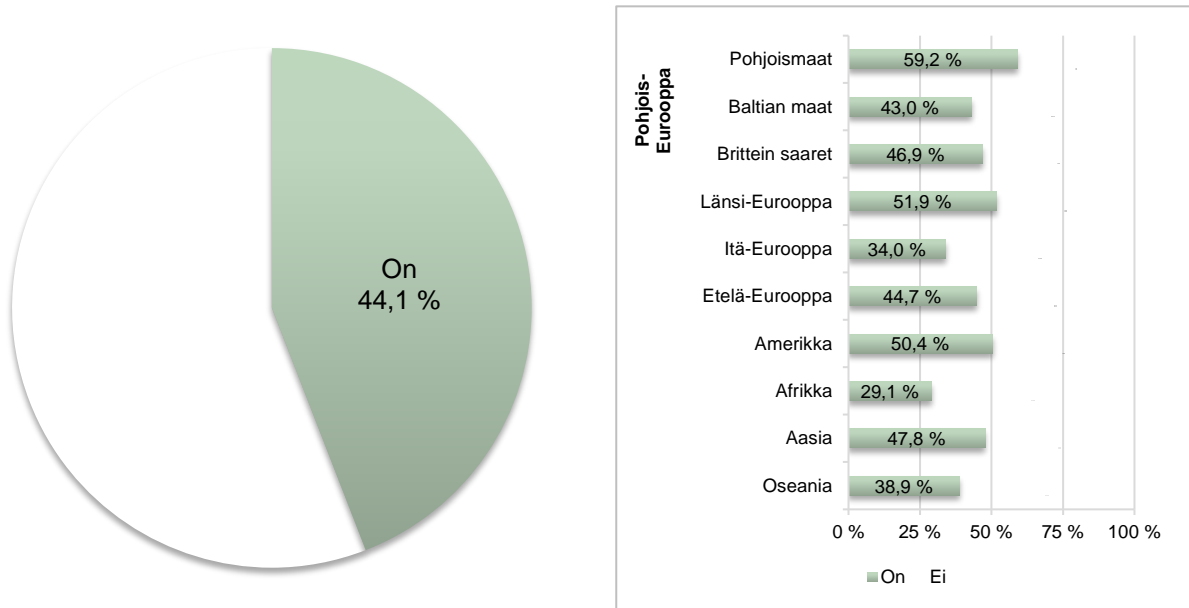
Tarkastettujen toimialojen välillä oli eroja. Esimerkiksi majoitus- ja ravitsemistoimialan yrityksistä 51,5 prosenttia sai verotarkastuksessa maksuunpanoesityksen ja 8,5 prosenttia johti tutkintapyyntöön. Kaupanalan yrityksistä vain 38 prosenttia sai verotarkastuksessa maksuunpanoesityksen mutta 10,7 prosenttia johti tutkintapyyntöön.

5.3 TYÖTTÖMYYSVAKUUTUSMAKSUT

Työnantajan ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksuvelvollisuus perustuu lakiin työttömyysetuuksien rahoituksesta (555/1998). Lain mukaan työttömyysvakuutusmaksua on velvollisuus maksaa työntekijän Suomessa tekemästä työstä. Vakuutusmaksuvelvollisuutta koskevista rajoituksista säädetään lain 12a §:ssä.

Työttömyysvakuutusmaksut muodostuvat kahdesta osasta – työnantajan ja palkansaajan vakuutusmaksuista, jotka työnantaja suorittaa Työttömyysvakuutusrahastolle. Työttömyysvakuutusmaksuprosenteista säädetään vuosittain lailla, ja maksuilla rahoitetaan pääasiassa ansiosidonnaista työttömyysturvaa.

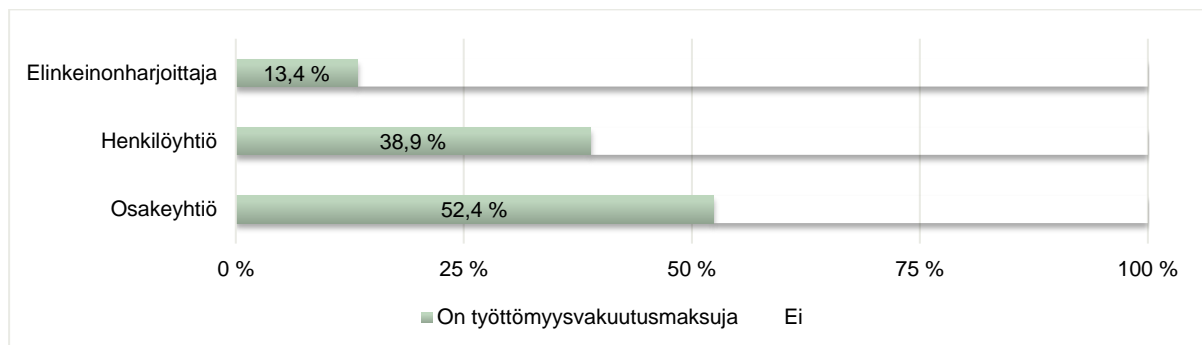
Kaaviossa 27 on tutkittu työttömyysvakuutusmaksuja suorittaneiden kohdejoukon yritysten osuutta maanosittain.

Kaavio 27. Työttömyysvakuutusmaksut 2016 (Lähde: Verohallinto 3/2018)

Tarkasteltu rekisterien mukaan vuonna 2016 toimineita yrityksiä (19 912)

Ulkomaalaistaustaisten vastuuhenkilöiden yrityksistä suurempi osuus työllisti ja maksoi työttömyysvakuutusmaksuja vuonna 2016 toimineista yrityksistä kuin verrokkijoukon yritykset (44,1 % vs. 30,1 %). Yritysten vastuuhenkilöiden lähtömaalla näyttäisi olevan korrelaatio maksusuoritusten kanssa. Alhaisin maksuosuus oli taustaltaan afrikkalaisilla ja itäeurooppalaisilla, kun korkein osuus oli pohjoismaalaisilla ja länsieurooppalaisilla.

Kohdejoukon yrityksistä kaikissa oikeudellisissa muodoissa hieman korkeampi osuus maksoi työttömyysvakuutusmaksua kuin suomalaistaustaiset yritykset. (kaavio 28)

Kaavio 28. Työttömyysvakuutusmaksut 2016 oikeudellisen muodon mukaan (Lähde: Verohallinto 3/2018)

Elinkeinonharjoittajista vain 13,4 prosentilla oli työttömyysvakuutusmaksuhavainto, henkilöyhtiöistä 39,0 prosentilla ja osakeyhtiöistä 52,5 prosentilla. Elinkeinonharjoittajista palkanmaksuhavainto oli 15,4 prosentilla, henkilöyhtiöistä 42,2 prosentilla ja osakeyhtiöistä 61,1 prosentilla. Vakuutusmaksuosuudet ja palkkoja maksaneiden osuudet ovat lähes samat.

Työttömyysvakuutusmaksujen luottotappiot kasaantuivat 188 yritykselle lähes 96 prosenttisesti. (taulukko 4)

Taulukko 4. Työttömyysvakuutusmaksujen luottotappiot 2016 (Lähde: Verohallinto 3/2018)

Luottotappioluokittelu	Yritykset		Luottotappiot	
	Lkm	Osuus	Euroa	Osuus
Ei luottotappioita	19 597	98,4 %		0,0 %
Luottotappiot < 500€	127	0,6 %	26 665	4,1 %
Luottotappiot > 500€	188	0,9 %	625 243	95,9 %
Yhteensä	19 912	100 %	651 908	100 %

Organisaatioiden lukumäärät ja osuudet luokittain

Luokiteltava tieto: luottotappiot työnantaja- ja palkansaajamaksuista, viimeisin saatavissa oleva kalenterivuosi

Työttömyysvakuutusmaksujen luottotappiot olivat noin 652 tuhatta euroa (1,5 % yrityksistä luottotappioita). Suomalaistaustaisten yritysten työttömyysvakuutusmaksujen luottotappiot olivat 2,6 miljoonaa euroa ja yrityksistä maksulaiminlyöntejä oli 0,6 prosentilla. Ulkomaa-laistaustaisten yritysten maksulaiminlyöntiriski oli 2,5-kertainen yritysten määrällä mitattuna.

5.4 KONKURSSIT JA SANEERAUKSET

Yrityksen ja sen vastuuhenkilöiden maksukyvyttömyyttä koskevat tiedot eivät suoraan ennusta harmaata taloutta mutta esimerkiksi vastuuhenkilöiden konkurssitiedot ovat merkityksellisiä yritysten luotettavuutta arvioitaessa. Maksukyvyttömyysmenettelyiden, kuten konkurssin ja yrityssaneerauksen taustalta voi joissain tilanteissa löytyä harmaata taloutta ja talousrikollisuutta.

Konkurssi- ja saneeraushavaintoja oli 428 yrityksellä. Kohdejoukosta konkurssi- tai saneerausvaiheita oli siis 1,5 prosentilla kun taas verrokkijoukosta osuus oli 0,8 prosenttia.

Konkurssi on velallisen kaikkia velkoja koskeva maksukyvyttömyysmenettely, jossa velallisen omaisuus käytetään yhdellä kertaa konkurssisaatavien maksuun niin pitkälle kuin varoja riittää. Konkurssin asettamisesta päättää tuomioistuin ja hakijana voi olla velkoja tai velallinen itse. Konkurssiin asettaminen edellyttää käytännössä velallisen maksukyvyttömyyttä.

Konkurssin alkaessa velallinen menettää käyttö- ja hallintaoikeuden konkurssipesään kuuluvaan omaisuuteen. Tuomioistuin määrää omaisuutta ja konkurssipesän hallintoa hoitamaan pesänhoitajan, joka realisoi pesän omaisuuden ja jyvittää varat velkojen suoritukseksi.

Konkurssihavainto oli 396 yrityksellä.

Yrityssaneeraus on usein vaihtoehto yrityksen konkurssille. Menettelyn tarkoituksena on paitsi selvittää, onko yritys elinkelpoinen, myös turvata elinkelpoisen yrityksen toiminnan jatkuminen. Tuomioistuimen harkinnassa on päättää, onko yrityksellä elinmahdollisuuksista mahdollisen saneerauksen jälkeen, eli aloitetaanko yrityssaneeraus. Saneerausmenettely syrjäyttää konkurssin, jos saneeraukselle on tuomioistuimen arvion mukaan olemassa edellytykset. Yritys voi torjua uhkaavan konkurssin tekemällä saneeraushakemuksen ennen kuin konkurssiin asettamispäätös on tehty. Jos saneeraushakemus on tehty ja yritystä haetaan konkurssiin, on konkurssihakemuksen käsittelyä lykättävä, kunnes päätös saneerausmenettelyn aloittamisesta on tehty.

Saneeraushavainto oli 44 yrityksellä.

5.5 ULOSOTTOASIAI

Ulosottotiedot kuvaavat muun muassa yritysten velkaantumista ja usein myös maksukykyä. Merkittävät ulosottovelat kertovat tavallisesti vakavista taloudellisista vaikeuksista. Ulosottovelka liittyy harmaaseen talouteen tyypillisesti silloin, kun velkojen maksamatta jättämisen tarkoituksena on ollut verojen tai muiden julkisoikeudellisten maksujen välttäminen muun syyn kuin maksukyvyttömyyden takia. Ulosottovelan tilastollisessa tarkastelussa ei kuitenkaan voida erotella sitä, onko velka syntynyt maksukyvyttömyyden vai esimerkiksi rikollisen toiminnan johdosta.

Avoimia ulosottoasioita oli 7,5 prosentilla (2 100 yritystä). Verrokkijoukosta avoimia ulosottoasioita oli 5,7 prosentilla. (taulukko 5)

Virolaistaustaisten yritysten osuus ulosottovelasta oli 41,1 prosenttia, ruotsalaistaustaisten 6,1 prosenttia. Virolaistaustaisten ulosottovelasta 78,7 prosenttia oli toimimattomilla yrityksillä.

Taulukko 5. Avoinet ulosottoasiat asialajeittain (Lähde: Verohallinto 5/2018)

Avoimia ulosottoasioita	Yritykset		Verrokki osuus	Ulosottovelka		Verrokki osuus
	Lkm	Osuus		Milj. euroa	Osuus	
Ei avoimia ulosottoasioita	26 031	92,5 %	94,3 %			
On avoimia ulosottoasioita	2 100	7,5 %	5,7 %			
		100 %	100 %			
Verot ja veronluonteiset maksut	1 477	70,3 %	73,7 %	51,8	60,8 %	44,9 %
Lakisääteiset sosiaalivakuutusmaksut	625	29,8 %	33,7 %	3,4	4,0 %	5,2 %
Muut julkisoikeudelliset asiat	488	23,2 %	33,5 %	2,9	3,4 %	2,5 %
Muut yksityisoikeudelliset asiat	764	36,4 %	46,2 %	27,1	31,8 %	47,5 %
Yhteensä	28 131	100 %	100 %	85,2	100 %	100 %

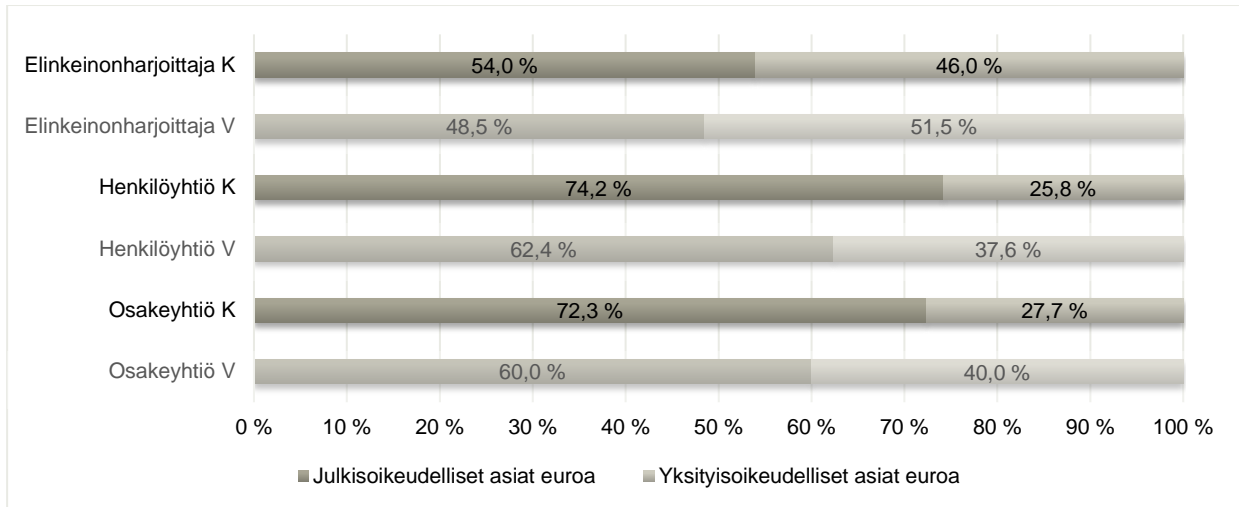
Yrityksellä voi olla asioita useassa luokassa.

Euroilla mitattuna kohdejoukon yritykset laiminlöivät verojen ja veroluonteisten maksujen maksamisen useammin kuin verrokkijoukon yritykset. Vastaavasti avointen yksityisoikeudellisten velkomusten osuus oli kohdejoukossa alhaisempi kuin verrokkijoukossa. Kohdejoukon yritykset maksoivat yksityisoikeudelliset velkomuksensa, mutta jättivät julkisoikeudelliset velkomukset hoitamatta verrokkijoukkoa useammin.

Kaaviossa 29 on tutkittu oikeudellisen muodon ja kaaviossa 30 vastuuhenkilön kansalaisuuden mukaan julkisoikeudellisten ja yksityisoikeudellisten ulosotossa olevien aktiivisten velkomusten jakautumista.

Kaavio 29. Avoimet ulosottovelat oikeudellisen muodon mukaan eriteltynä (Lähde: Verohallinto 5/2018)

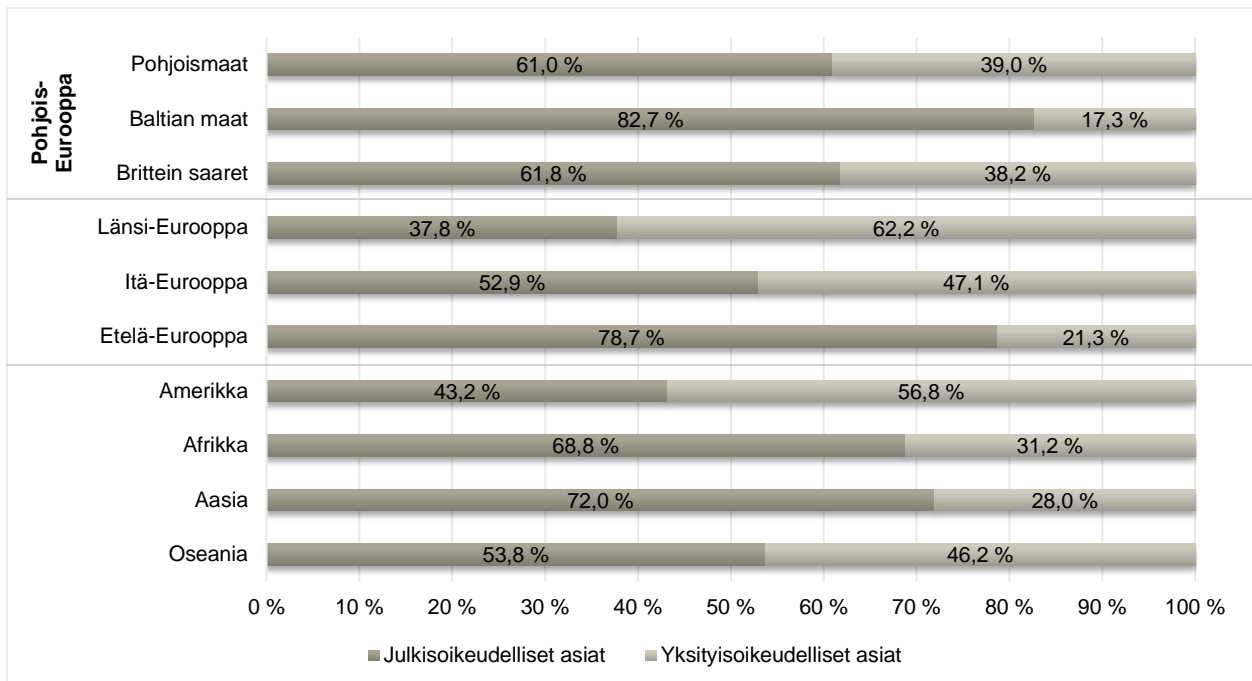

Julkisoikeudelliset asiat = Verot ja veronluonteiset maksut, Lakisääteiset sosiaalivakuutusmaksut ja Muut julkisoikeudelliset asiat

K = kohdejoukko, V = verokkijoukko

Kohdejoukon yrityksillä oli verokkijoukkoa suurempi osuus julkisoikeudellisia velkomuksia kaikissa oikeudellisissa muodoissa.

Kaavio 30. Avoimet ulosottovelat vastuuhenkilön kansalaisuuden mukaan eriteltynä (Lähde: Verohallinto 5/2018)

Julkisoikeudelliset asiat = Verot ja veronluonteiset maksut, Lakisääteiset sosiaalivakuutusmaksut ja Muut julkisoikeudelliset asiat

Vastuuhenkilöiden lähtöalueella oli vaikutusta yrityksen ulosotossa olevien julkisoikeudellisten velkomusten määrään ja osuuteen. Verokkijoukon yrityksillä julkisoikeudellisten velkomusten osuus avoimista ulosottoveloista oli 53,8 prosenttia. Balttialaisten vastuuhenkilöi-

den yrityksillä luku oli 82,7 prosenttia ja eteläeurooppalaisten 78,7 prosenttia. Vastaavasti länsieurooppalaisilla luku oli 37,8 prosenttia ja amerikkalaisilla 43,2.

Taulukossa 6 on tutkittu ulosottovelkojen suuruutta ja taulukossa 7 varattomuusesteitä.

Taulukko 6. Avoimet ulosottovelat (Lähde: Verohallinto 5/2018)

Ulosottovelkaluokittelu	Yritykset		Verrokki osuus	Ulosottovelka	
	Lkm	Osuus		Milj. euroa	Osuus
Ei ulosottovelkaa	26 031	92,5 %	94,3 %		
Alle 5t€	933	3,3 %	2,3 %	1,4	1,7 %
5-10t€	252	0,9 %	0,7 %	1,8	2,1 %
10-20t€	279	1,0 %	0,8 %	4,1	4,8 %
20-30t€	161	0,6 %	0,5 %	3,9	4,6 %
30-100t€	315	1,1 %	1,0 %	16,9	19,8 %
Yli 100t€	160	0,6 %	0,4 %	57,1	67,0 %
Yhteensä	28 131	100 %	100 %	85,2	100 %

Lähes puolella ulosottoaktiivisista yrityksistä ulosottovelkomus oli alle 5 tuhatta euroa. Ulosottoveloista 86,8 prosenttia oli kuitenkin 1,7 prosentilla yrityksiä, joilla oli velkomuksia yli 30 tuhatta euroa.

Taulukko 7. Ulosoton varattomuuseste (Lähde: Verohallinto 5/2018)

Varattomuuseste	Lkm	Osuus	Verrokki osuus
On varattomuus- tai suppean ulosoton este	3 851	13,7 %	5,3 %
Varattomuuseste	3 634	12,9 %	4,5 %
Suppean ulosoton este	217	0,8 %	0,8 %
Ei ole estettä	24 280	86,3 %	94,7 %
Yhteensä	28 131	100 %	100 %

Kohdejoukon yrityksistä 13,7 prosenttia oli todettu varattomaksi tai niillä oli suppea ulosoton este. Määrä oli 2,6-kertainen verrokkijoukkoon verrattuna. Varattomaksi oli todettu 12,9 prosenttia, joka on verrokkijoukkoon nähden 2,9-kertainen.

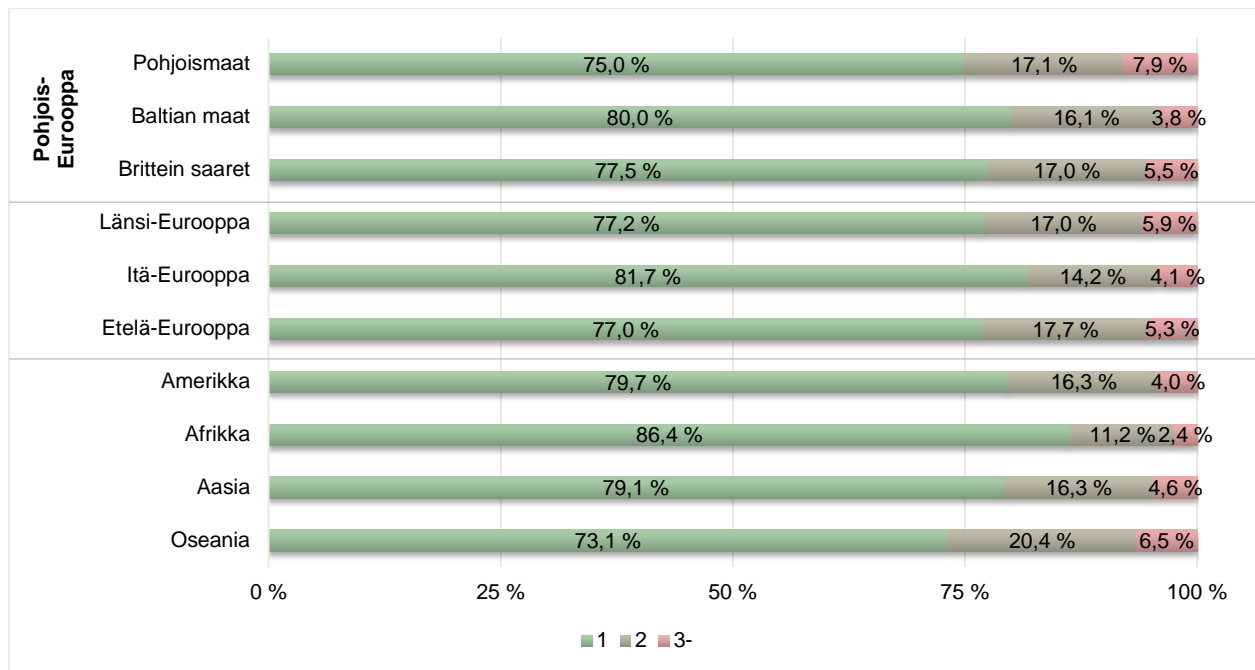
6 VASTUUHENKILÖT

Vastuuhenkilöllä tarkoitetaan kaupparekisteriin merkittyä vastuuhenkilöä tai Verohallinnolle ilmoitettua omistajaa, jolla on asemansa puolesta oikeus edustaa yritystä. Vastuuhenkilötarkastelun ulkopuolelle rajattiin kohdeyrityksissä mahdollisesti olevat suomalaiset vastuuhenkilöt.

Kohdejoukon ulkomaalaisia vastuuhenkilöitä oli 38 819. Lähes puolelle kohdejoukon vastuuhenkilöistä (45,6 %) ei löytynyt henkilötunnusta. Vastuuhenkilöiden tietoja ja yritysten ryöstymistä ulkomaalaisten vastuuhenkilöiden kautta voidaan tarkastella vain niiden 21 101 vastuuhenkilön osalta joilta henkilötunnus löytyy.

Neljällä viidesosalla vastuuhenkilöistä (79,5 %) oli vain 1 yritysytteys. Kaksi yritysytteyttä oli 15,9 prosentilla ja kolme yhteyttä 3,1 prosentilla. Yli kolme yritysytteyttä oli 1,5 prosentilla. Kaaviossa 31 on tutkittu vastuuhenkilöiden yritysytteyksien määrää maanosittain eriteltynä.

Kaavio 31. Vastuuhenkilöiden yritysytteyksien lukumäärä maanosittain eriteltynä (Lähde: Verohallinto 3/2018)

Kohdejoukon vastuuhenkilöiden yritysytteyksien määrällisessä jakaumassa lähtömaalla ei ollut merkittävää vaikutusta. Vaihtelu yhden yrityksen osuuksissa oli 73,1 ja 86,4 prosentin välillä.

Kaupparekisteriin merkityistä tunnistetuista vastuuhenkilöistä **46:lla oli voimassa oleva liiketoimintakielto.**

6.1 ANSIO- JA PÄÄOMATULOT

Selvityksessä tutkittiin ulkomaalaisten vastuuhenkilöiden tulojakauma ansiotulojen ja pääomatulojen välillä. (taulukko 8)

Taulukko 8. Vastuuhenkilöiden ansio- ja pääomatulot 2016 (Lähde: Verohallinto 6/2018)

			Osuus henkilöistä	Keskiarvo
Henkilöiden lkm		14 709	100 %	
Ansiotulot	lkm	12 676	86,2 %	
	euroa	397,0 milj.		31 321
Pääomatulot	lkm	7 133	48,5 %	
	euroa	33,2 milj.		4 654
Tulot yhteensä	lkm	13 129	89,3 %	
	euroa	430,2 milj.		32 769

Henkilöiden lkm 14 709: kaupparekisteri- tai osakassuhde vuonna 2016 kohdejoukkoon, kohdeyritys toimiva vuonna 2016, henkilötunnus rekisterissä

Henkilötunnuksellisista vastuuhenkilöistä 86,2 prosenttia sai ansiotuloja ja 48,5 prosenttia pääomatuloja. Ansio- ja pääomatuloja sai 89,3 prosenttia, pelkästään pääomatuloja sai 1 448 henkilöä. Ilman tulotietoja oli 1 580 tunnistettua vastuuhenkilöä.

6.2 MAKSUPUUTTEET

Maksupuutteita oli 3 740 henkilöllä¹⁰ eli 17,7 prosentilla tunnuksellisista vastuuhenkilöistä. Yli 5 000 euron verovelka oli 1 478 henkilöllä. Verovelan yhteissumma oli 59,6 miljoonaa euroa eli verovelan keskiarvo oli 15 935 euroa. Henkilöitä, joilla oli verovelkaa yli 100 tuhatta euroa, oli 116 ja verovelan saldo oli 23,4 miljoonaa euroa (39,3 %).

Elinkeinonharjoittajien verovelka oli yhteensä 42,2 miljoonaa euroa, joka näkyy tässä suoraan henkilön verovelkanakin. Ilman elinkeinonharjoittajien verovelkaa vastuuhenkilöiden verovelka oli 17,4 miljoonaa euroa.

Virolaisten vastuuhenkilöiden osuus verovelkaisista oli 34,8 prosenttia ja verovelasta 43,2 prosenttia.

6.3 ULOSOTTOASIAT

Vastuuhenkilöillä, joilla oli yli 30 tuhatta euroa ulosottovelkaa (341 henkilöä), oli 81,1 prosenttia kaikista vastuuhenkilöiden ulosottovelkoista. Avoimia ulosottoasioita oli 1 926 vastuuhenkilöllä¹¹ eli 9,1 prosentilla tunnuksellisista vastuuhenkilöistä. Yli 5 000 euron ulosottovelka oli 958 henkilöllä. Ulosottovelkaa oli yhteensä 52 430 806 euroa, ulosottovelan keskiarvo oli 27 223 euroa. Alle viidellä prosentilla ulosottovelkaisista oli 55,6 prosenttia ulosottovelasta. Noin puolella ulosottovelkaisista velan määrä oli alle viisi tuhatta euroa.

¹⁰ Elinkeinonharjoittajia 2 249, muita 1 491

¹¹ Elinkeinonharjoittajia 828, muita 1 098

Varattomuus- tai suppean ulosoton este oli todettu 2 719 vastuuhenkilöllä. Julkioikeudellisia asioita oli 78,0 prosentilla vastuuhenkilöistä. Julkisoikeudellisten saatavien euromääräinen osuus avoimista asioista oli kuitenkin vain 38,2 prosenttia.

Osakeyhtiöiden vastuuhenkilöiden ulosottovelat olivat keskimäärin 2,5 kertaiset verrattuna elinkeinonharjoittajiin. Elinkeinoharjoittajilla oli ulosottovelka yhteensä 19,0 miljoonaa euroa (8 448 €). Muiden vastuuhenkilöiden ulosottovelka oli 33,4 miljoonaa euroa (22 401 €).

7 YHTEENVETO

Noin seitsemällä prosentilla kaupparekisteriin merkityistä, vuosina 2013 - 2017 toimineista yrityksistä oli ulkomaalainen vastuuhenkilö. Raportoinnin sujuvuuden takia tässä selvityksessä kyseisestä yritysryhmästä käytetään termiä "kohdejoukko". Kohdejoukon yrityksistä 73 prosenttia oli osakeyhtiöitä. Osakeyhtiöiden osuus kohdejoukon kokonaisliikevaihdosta oli noin 97 prosenttia.

Kohdejoukon yritykset olivat keskittyneet suomalaistaustaisia yrityksiä enemmän tietyille toimialoille. Ulkomaalaistaustaisista yrityksistä 60 prosenttia toimi kaupan, rakentamisen, ammatti ja tiede tai majoitus- ja ravitsemistoimialoilla. Vastuuhenkilöiden lähtömaa vaikutti yritysten toimialaan. Eurooppalaisten vastuuhenkilöiden yrityksissä suurimmat toimialat olivat kauppa ja rakentaminen. Aasialaistaustaisista yrityksistä lähes puolet toimi majoitus- ja ravitsemispalvelualueilla.

Ulkomaalaistaustaiset yritykset erosivat suomalaistaustaisista yrityksistä selkeästi lyhyellä elinkaarellaan. Vuonna 2013 aloittaneista yrityksistä vuonna 2017 toimi enää 59 prosenttia. Suomalaistaustaisista 2013 aloittaneista yli 72 prosenttia toimi vielä vuonna 2017. Vastuuhenkilöiden lähtömaalla oli vaikutusta myös yritysten elinkaareen. Virolaistaustaisista, vuonna 2013 aloittaneista yrityksistä toimivia oli vajaa 58 prosenttia ja ruotsalaistaustaisista reilu 67 prosenttia.

Kohdejoukon yrityksistä lähes 24 prosentilla ei ollut liikevaihtotietoa. Suomalaisten vastuuhenkilöiden yrityksillä liikevaihdottomien osuus oli vajaa 17 prosenttia. Negatiivinen oma pääoma vuonna 2016 oli noin 21 prosentilla kohdejoukon osakeyhtiöistä. Verrokkijoukolla osakeyhtiöistä oma pääoma oli negatiivinen noin 14 prosentilla. Baltialaisilla yrityksillä oli alhaisin oman pääoman suhde liikevaihtoon.

Kohdejoukon yrityksillä oli merkittävästi enemmän laiminlyöntejä velvoitteiden hoidossa verrattuna verrokkijoukkona toimiviin suomalaisiin yrityksiin. Arvioverotettujen osuus oli 2,5 kertainen ja verovelkaisten osuus oli 1,5 kertainen.

Virolaistaustaisten yritysten osuus koko kohdejoukon verovelasta oli yli 55 prosenttia. Virolaistaustaisia yrityksiä oli kohdejoukosta viidesosa ja verovelkaisista kolmasosa. Virolaistaustaisten yritysten verovelasta oli yli 90 prosenttia toimimattomilla yrityksillä.

Kohdejoukon yritysten verovelan keskiarvo on kaksinkertainen verrattuna suomalaisiin yrityksiin ja yritysten elinkaari on lyhyempi. Kohdejoukon verovelan määrä oli 183 miljoonaa euroa.

Yli 75 prosenttia vastuuhenkilöistä oli eurooppalaisia. Vastuuhenkilöistä lähes puolet oli Virosta, Ruotsista tai Venäjältä. Kohdejoukon vastuuhenkilöistä 80 prosentilla oli vain yksi yritysytteys ja yli kolme yritysytteyttä oli 1,5 prosentilla. Lähes puolelle vastuuhenkilöistä ei löytynyt henkilötunnusta.

Kaupparekisteriin merkityistä tunnistetuista vastuuhenkilöistä 46:lla oli voimassa oleva liike-toimintakielto.

Noin 14 prosenttia vastuuhenkilöistä oli ilman tulotietoja Suomessa. Maksupuutteita oli noin 18 prosentilla tunnuksellisista vastuuhenkilöistä lähes 60 miljoonaa euroa. Avointa ulosottovelkaa oli 9 prosentilla vastuuhenkilöistä, yhteensä yli 53 miljoonaa euroa. Varattomuus- tai suppean ulosoton este oli todettu 13 prosentilla vastuuhenkilöistä.

KOHDEJOUKKO JA VERROKKIJOUKKO

Liite 1

Kohdejoukon muodostaminen

Vastuuhenkilöinä huomioitiin seuraavissa vastuuasemissa olleet henkilöt, joiden kansalaisuus oli jotakin muuta kuin 'FI'.

Yhtiömiehet	Vastuunalainen yhtiömies
	Äänetön yhtiömies
Yhtiön johto	Hallituksen pj
	Hallituksen jäsen
	Edustaja
	Isännöitsijä
	Johtaja
	Toimitusjohtaja
	Toimitusjohtajan sijainen
	Vastuunalainen hoitaja
	Varatoimitusjohtaja
	Hallintoneuvoston jäsen
	Hallintoneuvoston pj
Muu suhde	Nimenkirjoitusoikeus
	Elinkeinonharjoittaja
	Prokura
YTJ-suhde	Perustaja
Osakkaat	

Kohdejoukon yrityksellä voi olla 1 tai useampi ulkomaalainen vastuuhenkilö.

Vastuuyritys on osakeyhtiö, avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö tai elinkeinonharjoittaja.

Suhde on ollut voimassa vuosina 2013 – ja yritys ollut rekisterien mukaan toimiva 2013 –

Verrokkijoukon muodostaminen

Verrokkijoukko = muut kaupparekisterissä olleet vastaavat oikeudelliset muodot, rekisterien mukaan toimivia 2013 -

LUOKITTELUT JA SELITTEET

Liite 2

Toimialaluokitus

Luokiteltava tieto: toimialakoodi, poimintahetken tieto

Luokittelu perustuu Tilastokeskuksen ylläpitämään TOL 2008 -toimialaluokitukseen.

Päälukat:
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous (01-03)

- 01 Kasvinviljely ja kotieläintalous, riistatalous ja niihin liittyvät palvelut
- 02 Metsätalous ja puunkorjuu
- 03 Kalastus ja vesiviljely

B Kaivostoiminta ja louhinta (05-09)

- 05 Kivihillen ja ruskohillen kaivu
- 06 Raakaöljyn ja maakaasun tuotanto
- 07 Metallimalmien louhinta
- 08 Muu kaivostoiminta ja louhinta
- 09 Kaivostoimintaa palveleva toiminta

C Teollisuus (10-33)

- 10 Elintarvikkeiden valmistus
- 11 Juomien valmistus
- 12 Tupakkatuotteiden valmistus
- 13 Tekstiilien valmistus
- 14 Vaatteiden valmistus
- 15 Nahan ja nahkatuotteiden valmistus
- 16 Sahatavaran sekä puu- ja korkkituotteiden valmistus (pl. huonekalut); olki- ja punontatuotteiden valmistus
- 17 Paperin, paperi- ja kartonkituotteiden valmistus
- 18 Painaminen ja tallenteiden jäljentäminen
- 19 Kaksin ja jalostettujen öljytuotteiden valmistus
- 20 Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus
- 21 Lääkeaineiden ja lääkkeiden valmistus
- 22 Kumi- ja muovituotteiden valmistus
- 23 Muiden ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus
- 24 Metallien jalostus
- 25 Metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet)
- 26 Tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistus
- 27 Sähkölaitteiden valmistus
- 28 Muiden koneiden ja laitteiden valmistus
- 29 Moottoriajoneuvojen, perävaunujen ja puoliperävaunujen valmistus
- 30 Muiden kulkuneuvojen valmistus
- 31 Huonekalujen valmistus
- 32 Muu valmistus
- 33 Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus

D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta (35)

- 35 Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta

E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito (36-39)

- 36 Veden otto, puhdistus ja jakelu
- 37 Viemäri- ja jätevesihuolto
- 38 Jätteen keruu, käsittely ja loppusijoitus; materiaalien kierrätys
- 39 Maaperän ja vesistöjen kunnostus ja muut ympäristönhuoltopalvelut

F Rakentaminen (41-43)

- 41 Talonrakentaminen
- 42 Maa- ja vesirakentaminen
- 43 Erikoistunut rakennustoiminta

G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus (45-47)

- 45 Moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien tukku- ja vähittäiskauppa sekä korjaus
- 46 Tukku- ja vähittäiskauppa (pl. moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien kauppa)
- 47 Vähittäiskauppa (pl. moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien kauppa)

H Kuljetus ja varastointi (49-53)

- 49 Maaliikenne ja putkijohtokuljetus
- 50 Vesiliikenne
- 51 Ilmaliikenne
- 52 Varastointi ja liikennettä palveleva toiminta

- 53 Posti- ja kuriiritoiminta
- I Majoitus- ja ravitsemistoiminta (55–56)**
- 55 Majoitus
- 56 Ravitsemistoiminta
- J Informaatio ja viestintä (58–63)**
- 58 Kustannustoiminta
- 59 Elokuva-, video- ja televisio-ohjelmatuotanto, äänitteiden ja musiikin kustantaminen
- 60 Radio- ja televisiotoiminta
- 61 Televiestintä
- 62 Ohjelmistot, konsultointi ja siihen liittyvä toiminta
- 63 Tietopalvelutoiminta
- K Rahoitus- ja vakuutustoiminta (64–66)**
- 64 Rahoituspalvelut (pl. vakuutus- ja eläkevakuutustoiminta)
- 65 Vakuutus-, jälleenvakuutus- ja eläkevakuutustoiminta (pl. pakollinen sosiaalivakuutus)
- 66 Rahoitusta ja vakuuttamista palveleva toiminta
- L Kiinteistöalan toiminta (68)**
- 68 Kiinteistöalan toiminta
- M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (69–75)**
- 69 Lakiasiain- ja laskentatoimen palvelut
- 70 Pääkonttorien toiminta; liikkeenjohdon konsultointi
- 71 Arkkitehti- ja insinööripalvelut; tekninen testaus ja analysointi
- 72 Tieteellinen tutkimus ja kehittäminen
- 73 Mainostoiminta ja markkinatutkimus
- 74 Muut erikoistuneet palvelut liike-elämälle
- 75 Eläinlääkintäpalvelut
- N Hallinto- ja tukipalvelustoiminta (77–82)**
- 77 Vuokraus- ja leasingtoiminta
- 78 Työllistämistoiminta
- 79 Matkatoimistojen ja matkanjärjestäjien toiminta; varauspalvelut
- 80 Turvallisuus-, vartiointi- ja etsiväpalvelut
- 81 Kiinteistön- ja maisemanhoito
- 82 Hallinto- ja tukipalvelut liike-elämälle
- O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus (84)**
- 84 Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus
- P Koulutus (85)**
- 85 Koulutus
- Q Terveys- ja sosiaalipalvelut (86–88)**
- 86 Terveyspalvelut
- 87 Sosiaalihuollon laitospalvelut
- 88 Sosiaalihuollon avopalvelut
- R Taiteet, viihde ja virkistys (90–93)**
- 90 Kulttuuri- ja viihdetoiminta
- 91 Kirjastojen, arkistojen, museoiden ja muiden kulttuurilaitosten toiminta
- 92 Rahapeli- ja vedonlyöntipalvelut
- 93 Urheilutoiminta sekä huvi- ja virkistyspalvelut
- S Muu palvelustoiminta (94–96)**
- 94 Järjestöjen toiminta
- 95 Tietokoneiden, henkilökohtaisten ja kotitaloustavaroiden korjaus
- 96 Muut henkilökohtaiset palvelut
- T Kotitalouksien toiminta työnantajina; kotitalouksien eriyttämätön toiminta tavaroiden ja palvelujen tuottamiseksi omaan käyttöön (97–98)**
- 97 Kotitalouksien toiminta kotitaloustyöntekijöiden työnantajina
- 98 Kotitalouksien eriyttämätön toiminta tavaroiden ja palvelujen tuottamiseksi omaan käyttöön
- U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta (99)**
- 99 Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta
- X Toimiala tuntematon 0**
- 00 Toimiala tuntematon

Luokituksen kuvaus: <https://www.stat.fi/meta/luokitukset/toimiala/001-2008/kuvaus.html>

Toimialaluokitus 2008: <https://www.stat.fi/meta/luokitukset/toimiala/001-2008/index.html>

Aluejakauma

Luokiteltava tieto: asuinkuntanumero, poimintahetken tieto

Maakunnat on järjestetty suuralueittain.

1 Uusimaa

2 Muu Etelä-Suomi

- 2 Etelä-Karjala
- 2 Kanta-Häme
- 2 Kymenlaakso
- 2 Päijät-Häme
- 2 Varsinais-Suomi

3 Länsi-Suomi

- 3 Etelä-Pohjanmaa
- 3 Keski-Suomi
- 3 Pirkanmaa
- 3 Pohjanmaa
- 3 Satakunta

4 Itä-Suomi

- 4 Etelä-Savo
- 4 Kainuu
- 4 Pohjois-Karjala
- 4 Pohjois-Savo

5 Pohjois-Suomi

- 5 Keski-Pohjanmaa
- 5 Lappi
- 5 Pohjois-Pohjanmaa

6 Ahvenanmaa

7 Ulkomaat

8 Vanha kunta

Suuralueluokitus on yhdistetty Tilastokeskuksen käyttämistä suuralueluokituksista vuosilta 2011 ja 2015.

- Tilastokeskuksen vuoden 2011 suuralueluokitus: 1 Etelä-Suomi, 2 Länsi-Suomi, 3 Itä-Suomi, 4 Pohjois-Suomi, 5 Ahvenanmaa – Åland
- Tilastokeskuksen vuoden 2015 suuralueluokitus: 1 Helsinki-Uusimaa, 2 Etelä-Suomi, 3 Länsi-Suomi, 4 Pohjois- ja Itä-Suomi, 5 Ahvenanmaa – Åland

Verovelka ja maksujärjestely

Verovelka = erääntyneiden verojen maksamatta oleva perimiskelpoinen yhteismäärä tarkasteluhetkellä

Verovelka sisältää eräpäivän jälkeen maksamatta olevan verovelan pääoman ja viivästysseuraamukset mukaan lukien täytäntöönpanokiellon alaiset erät.

Maksujärjestely on Verohallinnon ja verovelvollisen tekemä sopimus verovelan maksamisesta.

Maksujärjestelyllä tarkoitetaan menettelyä, jossa Verohallinto antaa verovelvolliselle mahdollisuuden maksaa verovelkojen kokonaismäärä muulloin kuin niiden eräpäivänä. Verohallinto voi ryhtyä maksujärjestelyyn omasta aloitteestaan tai verovelvollisen esityksestä, jos verovelvollisella on maksuhalua, mutta hän ei ilman maksujärjestelyä kykene suoriutumaan verovelastaan. Maksujärjestelyn edellytyksenä on, että maksukyvyyn alentuminen on väliaikaista ja se voidaan korjata maksujärjestelyn aikana. Yrityksellä ja yhteisöllä se voi johtua liiketoiminnan ongelmista, rahoitusvaikeuksista, suhdannevaihteluista tai muusta vastaavasta syystä. Maksujärjestelyn kesto voi olla enintään 24 kuukautta.

Työttömyysvakuutusmaksut

Verohallinto saa työttömyysvakuuttamista koskevat tiedot Työttömyysvakuutusrahastolta (TVR).

Työttömyysetuuksien rahoituksesta annettu laki muuttui 1.1.2016, jolloin vakuuttamisvelvollisuuden raja muuttui euromääräiseksi.

Työttömyysvakuutusmaksujen maksuvelvollisuus

Vuoden 2015 loppuun asti työttömyysvakuutusmaksuvelvollisuus koski 17–64-vuotiaita lakisääteisen tapaturmavakuutuksen piiriin kuuluvia työntekijöitä. Velvollisuus ottaa lakisääteinen tapaturmavakuutus on työnantajalla, jolla on palveluksessaan työ- tai virkasuhteessa työntekijöitä kalenterivuoden aikana yhteensä yli 12 työpäivää.

Vuodesta 2016 alkaen työttömyysvakuutusmaksuvelvollisuus määräytyy palkkasumman mukaan. Työnantajalla on velvollisuus maksaa työttömyysvakuutusmaksu, jos hän maksaa kalenterivuoden aikana työntekijöilleen palkkaa yhteensä yli 1200 euroa.

Työttömyysvakuutusmaksu

Työttömyysvakuutusmaksuprosenteista säädetään vuosittain lailla, ja maksuilla rahoitetaan pääasiassa ansiosidonnaisia työttömyysturvaa.

Maksuprosentit vuonna 2017 (vuosina 2013–2016)

Työntekijät

- Työnantajan maksuprosentti: **0,80 %** (0,75 – 1,00 %), palkkasummarajan ylittävältä osalta **3,30 %** (2,95 – 3,90 %)
 - palkkasummaraja **2 059 500 €** (1 990 500 – 2 044 500 €)
- Palkansaajan maksuprosentti: **1,60 %** (0,50 – 1,15 %)

Osaomistajat

- Työnantajan maksuprosentti: **0,80 %** (0,75 – 1,00 %)
- Palkansaajan maksuprosentti: **0,70 %** (0,19 – 0,46 %)

Palkkasumma: työnantajan työttömyysvakuutusmaksun perusteena oleva palkkasumma

Osaomistajan palkkasumma: osaomistajan työttömyysvakuutusmaksun perusteena oleva palkkasumma

Luottotappiot: maksamatta jääneet erääntyneet saatavat

Ulosottoasiat

Verohallinto saa ulosottorekisteristä annettavaa todistusta vastaavat tiedot Valtakunnanvoudinvirastolta. Tiedot on tallennettu ulosottorekisteriin luovutusta edeltävän kahden vuoden aikana.

Verot ja veronluonteiset maksut: ennakkovero, jäännösvero, yhteisöjen ennakkovero, yhteisöjen jäännösvero, yhteisöjen ennakonpidätys, ennakonpidätys, työnantajan sairausvakuutusmaksu, ennakonpidätys koroista ja osuuksista, metsänhoitomaksu, puun myyntitulon ennakonpidätys, perintö- ja lahjavero, kiinteistövero, korkotulon lähdevero, lähdevero, varainsiirtovero, laiminlyöntimaksu (EU-kauppa), vakuutusmaksuvero, autovero (verottajan maksuunpanema), arvonlisävero, muut veroasiat, leimavero, ajoneuvovero (verottajan maksuunpanema), laiminlyöntimaksu, leimavero leimaverokoneella kertyvä

Lakisääteiset sosiaalivakuutusmaksut: TEL-vakuutusmaksut ja TEL-hyvikemaksut, MYEL- ja MATA-vakuutusmaksut, YEL-vakuutusmaksut, MEL-vakuutusmaksut, LEL-vakuutusmaksut, TaEL-vakuutusmaksut, työttömyysvakuutusmaksut, lakisääteiset tapaturmavakuutusmaksut, muu työnantajan lakisääteinen maksu

Muut julkisoikeudelliset asiat: hammashoitomaksut, kotipalvelumaksut, lastenpäivähoitomaksut, maanparannuslainat, muut sosiaali- ja terveyspalvelumaksut, kolttalainat, metsänparannuslainat, muut valtion avustus- tai laina-asiat, peruskuivatuslainat, valtion asuntolainat, joukkoliikenteen tarkastusmaksut, pysäköintivirhemaksut, tullit, ylikuormamaksut, muut viestintäviraston maksut, televisiomaksut, ajoneuvovero (Trafi), polttoainemaksu / dieselvero (AKE), tuomioistuinten maksut, tullimaksut, oikeudenkäynti- ja oikeusapumaksut, kiinteistötoimitusmaksut, ulosoton maksut, jätehuoltomaksut, ajoneuvon siirtomaksut, oppilaitosmaksut, vesi- ja jätevesijärjestelmän maksut, kuljetusmaksut, koiraverot, tie- ja käyttömaksut, muut julkisoikeudelliset maksut, nuohousmaksut, opintolainat, perintäkulut, autovero (Trafi), yhdistelmävakuutusmaksut, liikennevakuutukset ja hyvikemaksut, sosiaali- ja terveyspalvelumaksuasiat, muut vahinkovakuutusmaksut, terveyskeskusmaksut, sairaala- ja muut laitoshoitomaksut, EU-sakot, EU-saamiset, rikosuhrimaksu, sakkomääräys, rikesakot, sakkujen korotukset, rangaistusmääräyssakot, uhkasakot, järjestyssakko, pohjoismaiset sakot, tuomiolauselmasakot, yhteisösakko, muuntorangais- tukset, kurinpitosakot, rangaistusmääräyssaatavat, tuomiolauselmasaatavat, rikosvahinkokorvaukset, pohjoismaiset saatavat, kuulutusrekisteriasiat, rahamääräiset menettämisseuraamukset

Muut yksityisoikeudelliset asiat: elatusapusaatavat, muut elatusapuasiat, ulkomaiset elatusapuasiat, ulkomainen ulosotto-peruste, velkakirjasaatavat, osamaksukauppasaatavat, vuokrasaatavat, palkkaturvasaatavat, palkka- saatavat, rikosasioihin liittyvät vahingonkorvaussaatavat, riita-asioihin liittyvät vahingonkorvaussaatavat, rikosas- liitt. vah.korv., uo-maksullinen, lainhakusaatavat, maksamismääräyssaatavat, konkurssituomiosaatavat, häätö, asuinhuoneisto, velkajärjestelysaatavat, välitystuomiosaatavat, muut yksityisoikeudelliset saatavat, häätö, muu huoneisto, virka-apuasiassaatava, tuomioistuimen tiedonhankintapyyntö, eurooppalainen tilivarojen turvaamismää- räys, virka-apu, pakoteasiat, ulkomaiset turvaamistoimipäätökset, jäädyttämisasiat, turvaamistoimenpideasiat, lapsiasioiden täytäntöönpano, osamaksukauppalain mukaiset asiat, irtaimen luovutus päätökset, muut toimenpi- deasiat

Yrityksellä voi olla asioita useassa luokassa.

Varattomuuseste = on joko varattomuuseste tai varattomuus- ja tuntemattomuuseste. Jos yrityksellä on sekä varattomuus- että suppean ulosoton este, huomioidaan ensisijaisesti varattomuuseste.

Perimisen este ja varattomuus: Ulosottoasialle kirjataan perimisen este, jos saatavaa ei ole saatu kokonaan perittyä. Este-merkintä on tuolloin varaton tai varaton/tuntematon. Estetodistukset johtavat maksuhäiriömerkintään luottotietoyhtiöiden pitämässä luottotietorekistereissä. Ulosottorekisteristä saatavat tiedot eivät sisällä maksuhäiriömerkintätietoja.

Suppean ulosoton este = on joko suppean ulosoton este tai suppean ulosoton este ja tuntemattomuudesta

Suppea ulosotto: Varattomuudesta ohella ulosotto voi päättyä suppean ulosoton esteeseen. Suppea ulosotto on tavallista ulosottomenettelyä edullisempi ja nopeampi vaihtoehto, koska suppeassa ulosottomenettelyssä ulosottoviranomaisen asian selvittämismäärä ja -oikeus on huomattavasti tavallista ulosottomenettelyä rajoitetumpi.

Konkurssi- ja saneerausvaiheet

Konkurssin viimeisin vaihe, poimintahetken tieto

Konkurssivaiheita voivat olla esim.

- Konkurssihakemus lähetetty
- Konkurssihakemus vireillä
- Asetettu konkurssiin
- Konkurssi siirretty julkiselle
- Konkurssivalvonta
- Konkurssi rauennut
- Jakoluettelo vahvistettu
- Konkurssin loppukokous

Yrityssaneerauksen viimeisin vaihe, poimintahetken tieto

Yrityssaneerausvaiheita voivat olla esim.

- Yrityssaneeraushakemus vireillä
- Väliaikainen kieltäminen
- Aloittamispäätös
- Saatavien ilmoittaminen
- Maksuohjelma rauennut
- Maksuohjelma vahvistettu
- Maksujärjestelyn seuranta
- Maksuohjelma päättynyt

Luokiteltava tieto: konkurssivaihe, yrityssaneerausvaihe, poimintahetken tieto

